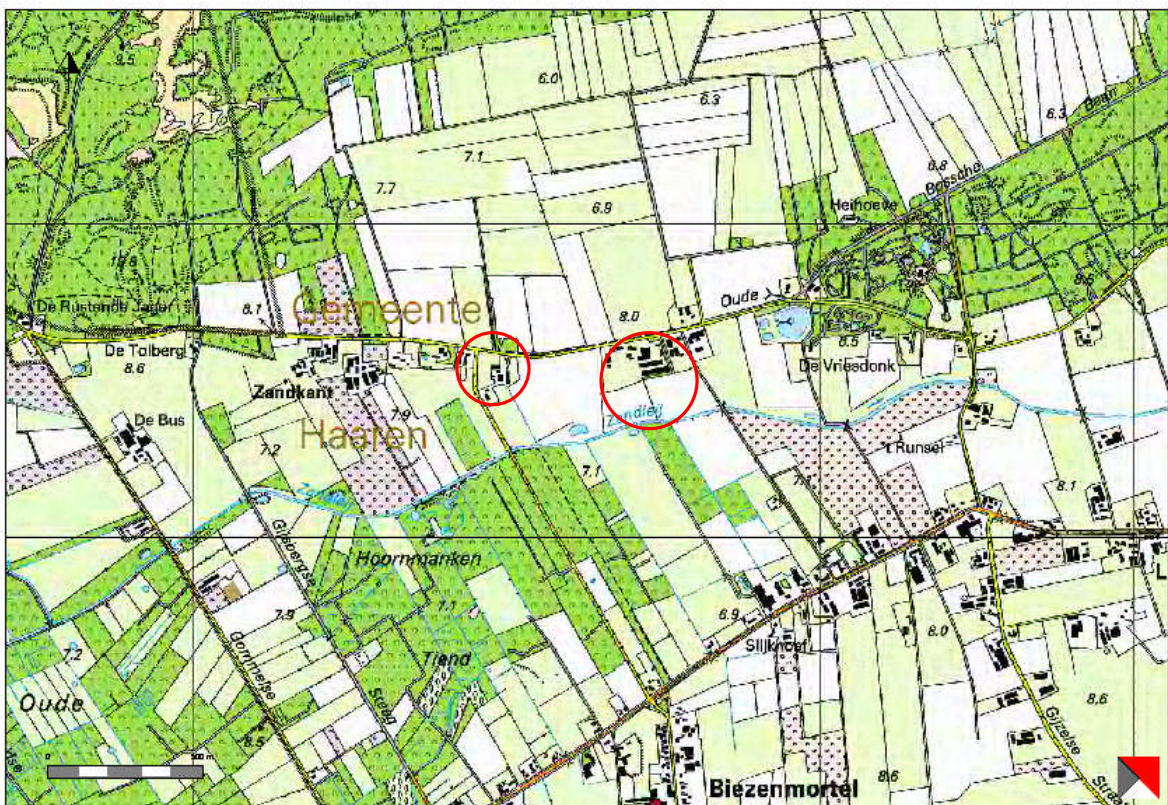

STARTNOTITIE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

In verband met de uitbreiding van een varkenshouderij aan de Oude Bosschebaan te Biezenmortel

RLG Atlas 29-8-2007

Ulicoten, 27 augustus 2007

STARTNOTITIE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

In verband met de uitbreiding van een varkenshouderij aan de Oude Bosschebaan te Biezenmortel

Initiatiefnemer:

Maatschap van Balkom
Oude Bosschebaan 22
5074 RD Biezenmortel
Telefoon: 013-5111923
Fax: 013-5112051

Adviseur:

Van Dun Advies BV
Dorpsstraat 54
5113 TE Ulicoten
Telefoon: 013-5199458
Fax: 013-5199727

INHOUDSOPGAVE

1. PROJECTGEGEVENS	6
2. INLEIDING	8
3. BESLUITEN TEN BEHOEVE WAARVAN MER WORDT OPGESTELD.....	9
Wet milieubeheer	9
Wijziging bestemmingsplan.....	9
Natuurbeschermingswet	9
Tijdsplanning	9
4. EERDER GENOMEN BESLUITEN VAN OVERHEIDSORGANEN.....	11
Europees beleid	11
Nationaal beleid	12
Provinciaal beleid	16
Gemeentelijk Beleid.....	18
Beleid vanuit het Waterschap.....	18
5. HUIDIGE SITUATIE VAN DE OMGEVING	20
Huidige milieuvergunning	20
Wet ammoniak en veehouderij.....	21
Integrale Zonering Intensieve Veehouderij Reconstructieplan	22
Bestemmingsplan.....	23
Ecologische Hoofdstructuur	24
Groene Hoofdstructuur	25
Flora- en Faunawet	26
Vogelrichtlijn.....	27
Habitatrichtlijn	27
IPPC-richtlijn.....	28
Natuurbeschermingswet	29
Aardkundige waarden, landschap, cultuurhistorie en archeologie	30
6. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT	32
Aanleiding	32
De voorgenomen activiteit	33
Kenmerken van de voorgenomen activiteit	34
Alternatieven	39
7. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	40
Risico's van ongevallen en abnormale omstandigheden	40
Geurhinder	41
Ammoniakuitstoot	41
Geluid	42
Energie.....	42
Waterverbruik.....	42
Bodem/grondwater	42
Oppervlaktewater.....	43
Luchtkwaliteit	43
8. OVERIGE ASPECTEN DIE IN DE MER AAN DE ORDE KOMEN	45
Vergelijking van de alternatieven	45
Leemten in de kennis	45
Conclusies	45
Evaluatie	45

1. PROJECTGEGEVENS

Voorgenomen activiteit:

- het uitbreiden van een bestaande inrichting aan het adres Oude Bosschebaan 22 te Biezenmortel met meerdere nieuwe stallen, voor het huisvesten van 124 kraamzeugen, 511 guste en dragende zeugen, 4 dekberen, 3.015 opfokzeugen, 2.276 gespeende biggen en 2.992 vleesvarkens;
- in de aanvraag wordt tevens de reeds bestaande installatie, waarin mest (al dan niet gemengd met andere organische stoffen) wordt verwerkt, meegenomen. Deze verwerking vindt zowel op de locatie aan de Oude Bosschebaan 22 als op de locatie aan de Oude Bosschebaan achter 20 plaats.

Initiatiefnemer:

Maatschap van Balkom
Oude Bosschebaan 22
5074 RD Biezenmortel

Locatie:

Oude Bosschebaan achter 20/ 22 te Biezenmortel
Gemeente Haaren

Bevoegd Gezag:

Gemeente Haaren
Postbus 44
5076 ZG Haaren

Te nemen besluiten:

Dit milieueffectrapport wordt opgesteld ten behoeve van de benodigde vergunningen ingevolge artikel 8.4 (1^e lid) van de Wet milieubeheer. De gemeente Haaren is het bevoegd gezag ten aanzien van deze vergunningen voor de op te richten en uit te breiden inrichtingen. Op de varkenshouderij worden bijproducten gevoerd aan de dieren, die afkomstig zijn van de levensmiddelenindustrie, welke hierdoor voor een groot deel als afvalstof moeten worden aangemerkt. De mestverwerkingsinstallatie maakt deel uit van de inrichting aan het adres Oude Bosschebaan 22 en achter de Oude Bosschebaan 20 te Biezenmortel, en zal voor het bedrijf de mest verwerken. Technisch, functioneel en organisatorisch heeft deze installatie bindingen met de inrichting aan het adres Oude Bosschebaan 22 te Biezenmortel.

Naast deze vergunningen zijn voor de gewenste activiteit nog een aantal besluiten en vergunningen vereist:

- Omdat de activiteit niet past binnen het vigerende bestemmingsplan, dient een procedure tot wijziging van het bestemmingsplan te worden opgestart. De gemeenteraad van Haaren is het bevoegde gezag. Met deze gemeente is in overleg getreden over de te volgen procedure. Eventueel wordt, vooruitlopend op de wijziging van het bestemmingsplan, een vrijstellingsprocedure ingevolge artikel 19 van de Wet op de ruimtelijke ordening gevoerd.
- Voor de bouwwerken die worden opgericht ten behoeve van de activiteit, zijn bouwvergunningen op grond van de Woningwet vereist.
- Artikel 7.2a van de Wet milieubeheer schrijft voor dat voor activiteiten die vallen onder de vergunningplicht van de Natuurbeschermingswet (NB-wet) in het m.e.r. een zogenaamde passende beoordeling van de gevolgen voor het betreffende gebied wordt opgenomen. Vervolgens kan deze passende beoordeling bij de besluitvorming ten aanzien van de aanvraag om vergunning ingevolge de NB-wet worden betrokken. Het bevoegde gezag ten

aanzien van de NB-wetvergunning is Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.
De effecten op gebieden die niet onder de werkingssfeer van de NB-wet vallen, maar wel op basis van de Habitatrichtlijn zijn aangemeld, dienen in het kader van de milieuvergunning te worden beoordeeld.

2. INLEIDING

De initiatiefnemer, Maatschap van Balkom, is eigenaar van de bedrijfslocaties aan het adres Oude Bosschebaan achter 20 en 22. Deze locaties zijn gelegen op circa 1.050 meter ten noordwest van de woonkern Biezenmortel, in de gemeente Haaren.

De bestaande bedrijfslocatie is gelegen aan de Oude Bosschebaan 22 te Biezenmortel. Deze weg is een route naar nationaal park de Loonsche- en Drunensche Duinen en diverse recreatieve voorzieningen als 'de Rustende Jager' en 'Bosch en Duin'. Volgens het Reconstructieplan 'de Meijerij' is de locatie centraal gelegen in het verwevingsgebied gelegen tussen natuurgebied 'De Brand' en natuurgebied 'Hooge Heide' (onderdeel van nationaal park 'Loonsche en Drunensche Duinen')

Momenteel wordt ter plaatse een subfokbedrijf voor zeugen geëxploiteerd. In totaal worden er 396 guste- en dragende zeugen, 104 kraamzeugen, 2730 opfokzeugen, 1650 gespeende biggen en 4 dekberen gehouden. De locatie Oude Bosschebaan achter 20 welke in het verleden buiten gebruik is gesteld voor de huisvesting van dieren, doet nu dienst als opslagruimte voor onder meer mest.

De initiatiefnemer is voornemens om op deze bestaande locatie het bedrijf uit te breiden waarin totaal 124 kraamzeugen, 511 guste en dragende zeugen, 4 dekberen, 3.015 opfokzeugen, 2.276 gespeende biggen en 2.992 vleesvarkens gehuisvest worden.

Verder is een installatie voor de verwerking van mest gerealiseerd, waarmee de mest van het gehele bedrijf wordt verwerkt. Deze mestverwerkingsinstallatie maakt in organisatorische en functionele zin deel uit van de inrichting aan de Oude Bosschebaan 20 en 22 (dezelfde eigenaar, personeel).

Het initiatief heeft betrekking op het oprichten van installaties voor in totaal 124 kraamzeugen, 511 guste en dragende zeugen, 4 dekberen, 3.183 opfokzeugen, 2.276 gespeende biggen en 2.880 vleesvarkens. Verder worden een aantal stallen gewijzigd. Een activiteit van deze aard en omvang valt onder categorie 14 van bijlage C van het Besluit milieueffectrapportage Wm, en hierdoor dient een m.e.r.-procedure te worden doorlopen.

Met een m.e.r.-procedure worden de milieuaspecten van een activiteit integraal in het besluitvormingsproces betrokken. In het kader van deze procedure wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld, waarin deze milieuaspecten uitgebreid in beeld worden gebracht.

Deze startnotitie is de eerste stap in de m.e.r.-procedure. In deze startnotitie worden de aard en omvang van de voorgenomen activiteit zo nauwkeurig mogelijk beschreven. Daarnaast worden de te verwachten gevolgen voor het milieu en de omgeving in beeld gebracht. Op basis van deze startnotitie worden door het bevoegd gezag richtlijnen opgesteld voor de inhoud van het MER. Bij het opstellen van deze richtlijnen betreft het bevoegd gezag adviezen van de Commissie voor de milieueffectrapportage en de wettelijke adviseurs, en inspraakreacties welke door eenieder kunnen worden ingediend.

Na een korte inleiding over het project, wordt toegelicht welke te nemen en eerder genomen besluiten, en welke beleidsterreinen door de voorgenomen activiteit worden geraakt. Vervolgens wordt de huidige situatie van de omgeving in beeld gebracht. In hoofdstuk 6 wordt de voorgenomen activiteit toegelicht. Tenslotte worden globaal de mogelijke gevolgen van de activiteit voor de omgeving beschreven.

3. BESLUITEN TEN BEHOEVE WAARVAN MER WORDT OPGESTELD

Voor de uitbreiding zijn meerdere besluiten vereist. Onderling hebben deze besluiten een zekere samenhang, bepaalde besluiten kunnen pas genomen worden, nadat een ander besluit is genomen. De besluiten waarbij het MER in meer of mindere mate direct betrokken is staan hieronder vermeld.

Wet milieubeheer

Voor de inrichtingen moeten vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer worden verleend. Voor het uitbreiden van de bestaande inrichting gaat het om een vergunning ingevolge artikel 8.4 van de Wet milieubeheer.

Juridisch gezien is sprake van één inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, wanneer bedrijfsonderdelen voldoende technische, functionele of organisatorische bindingen met elkaar hebben. In deze situatie is sprake van 1 inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, de mestverwerkingsinstallatie behoort bij het zeugen(opfok)bedrijf.

De aanvraag om milieuvergunning zal direct na de acceptatie van het MER worden ingediend. In het MER worden de gevolgen voor het milieu systematisch in beeld gebracht. Het spreekt voor zich dat de resultaten uit het MER in grote mate het besluit op de aanvragen om milieuvergunning bepalen.

Wijziging bestemmingsplan

In het geldende bestemmingsplan hebben beide locaties een agrarische bouwblok. Om de vestiging van bedrijven mogelijk te maken moet dit bouwblok worden vergroot.

In het MER worden een aantal ruimtelijke en planologische aspecten nader onderzocht. Op basis van het MER kan worden geconcludeerd of deze wijziging van het bestemmingsplan al dan niet mogelijk is. Het MER kan hierdoor als basis dienen voor de Strategische Milieubeoordeling die in het kader van de bestemmingsplanprocedure moet worden uitgevoerd.

Natuurbeschermingswet

Artikel 7.2a van de Wet milieubeheer schrijft voor dat voor activiteiten die onder de vergunningplicht van de Natuurbeschermingswet (NB-wet) in het m.e.r. een zogenaamde passende beoordeling van de gevolgen voor het betreffende gebied wordt opgenomen. Vervolgens kan deze passende beoordeling bij de besluitvorming ten aanzien van de aanvraag om vergunning ingevolge de NB-wet worden betrokken. Het bevoegde gezag ten aanzien van de NB-wetvergunning is Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.

De locatie is gelegen op circa 40 meter van Habitatgebied 'de Loonse en Drunense Duine, de Brand en de Leemskuilen'. Aangezien dit gebied uitsluitend zijn aangemeld als Habitatrichtlijngebied geldt, tot inwerkingtreding van een voorgenomen wetswijziging of tot het moment dat de habitatrichtlijngebieden zijn aangewezen, nog geen vergunningplicht op basis van de Natuurbeschermingswet 1998. De toetsing van deze gebieden dient in het kader van een andere wettelijke vergunningprocedure plaats te vinden.

Op 3.925 meter van de locatie is Vogelrichtlijngebied 'de Kampina' gelegen. Voor de activiteit is hierdoor een vergunning ingevolge de NB-wet vereist voor het Vogelrichtlijngebied 'de Kampina'.

Tijdsplanning

Voor het totale project is een tijdsplanning gemaakt. Hierbij hebben de wettelijke termijnen die bij de verschillende procedures gelden als leidraad gediend. De uiteindelijke datum waarop daadwerkelijk met de bouw kan worden begonnen is afhankelijk van de mate waarin deze termijnen kunnen worden nageleefd.

Tabel 4.1: Tijdsplanning

Tijdstip/periode	Actie
September 2007	Indienen startnotitie bij College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haaren
September 2007	Bekendmaking ontvangst startnotitie door College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haaren
November 2007	Uitbrengen adviezen door Commissie m.e.r., adviseurs, etc.
December 2007	Vooroverleg tussen bevoegd gezag en initiatiefnemer (inzake vergunningen Wet milieubeheer en herziening bestemmingsplan)
December 2007	Vaststelling richtlijnen inzake inhoud MER door bevoegd gezag
Januari 2008 – mei 2008	Opstellen en indienen milieueffectrapport door initiatiefnemer
Februari 2008 – mei 2008	Opstellen en indienen aanvraag milieuvergunning en opstarten bestemmingsplansprocedure door initiatiefnemer
Mei 2008 – juni 2008	Beoordeling aanvaardbaarheid MER door bevoegd gezag
juni2008	Publicatie MER door bevoegd gezag
Juni - juli 2008	inbrengen schriftelijke opmerkingen m.b.t. MER
Augustus 2008	advies commissie m.e.r. over volledigheid en kwaliteit van MER;
Augustus 2008	- bekendmaking aanvraag en ontwerp-beschikking Wet milieubeheer - ter visielegging ontwerp-bestemmingsplan
Augustus - september 2008	- indienen zienswijzen tegen ontwerp-beschikking - indienen zienswijzen tegen ontwerp-bestemmingsplan
Oktober 2008	- bekendmaking beschikking Wet milieubeheer - vaststellen bestemmingsplan

Overleg met het bevoegde gezag loopt als een rode draad door deze planning heen. Afstemming van de verschillende procedures en besluiten op elkaar is van groot belang.

4. EERDER GENOMEN BESLUITEN VAN OVERHEIDSORGANEN

Het bevoegd gezag bij besluiten rondom veehouderijen is in de meeste gevallen het college van burgemeester en wethouders, dan wel de gemeenteraad. Slechts onder bepaalde omstandigheden is gedeputeerde staten van een provincie bevoegd gezag. Hierbij moet worden gedacht aan opslag of verwerking van grotere hoeveelheden bijproducten, co-producten of mest.

Tevens worden door provincies en de rijksoverheid besluiten genomen die dienen als beleidskader voor gemeentelijke besluiten.

De Raad van de Europese Unie heeft een aantal richtlijnen vastgesteld die rechtstreeks werkende bepalingen bevatten. De lagere overheden moeten bij hun besluitvorming rekening houden met deze bepalingen.

Europees beleid

IPPC-richtlijn

De IPPC-richtlijn beoogt een geïntegreerde preventie en beperking van verontreiniging door in de richtlijn aangewezen activiteiten. Als zodanig zijn aangewezen "installaties" (gehele inrichting) in de intensieve veehouderij met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee, of meer dan 2.000 plaatsen voor mestvarkens (>30 kg) of meer dan 750 plaatsen voor zeugen. Onderhavig project heeft betrekking op de uitbreiding van een bestaand agrarisch bedrijf, met meer dierplaatsen dan de hierboven genoemde aantallen. Gelet hierop is de Richtlijn nr.96/61/EG van de Raad van de Europese Unie van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging van toepassing.

Vanaf oktober 1999 moeten nieuwe (en belangrijke wijzigingen aan bestaande) inrichtingen voldoen aan de Europese IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control) richtlijn; vanaf oktober 2007 geldt deze eis ook voor alle bestaande inrichtingen. De IPPC-richtlijn is geïmplementeerd in de Wet milieubeheer en het Inrichtingen- en Vergunningen besluit (Stb. 1997, 418).

Deze richtlijn bepaalt onder andere dat vergunningen voor de industriële inrichtingen moeten waarborgen dat die inrichtingen alle passende preventieve maatregelen tegen verontreinigingen worden getroffen, met name door toepassing van beste beschikbare technieken (BBT of BAT). Hierbij dient rekening te worden gehouden met de technische kenmerken van de installatie en de geografische ligging alsmede de plaatselijke milieuomstandigheden.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG, 2 april 1979) heeft tot doel alle, in het wild levende vogelsoorten op Europees grondgebied van de lidstaten in stand te houden (art. 1 lid 1 VR). Het gaat niet alleen om de vogels zelf, maar ook om hun eieren, nesten en leefgebieden die voorkomen op het Europees grondgebied van alle lidstaten.

Na de publicatie van deze richtlijn in 1979 kregen de lidstaten twee jaar de tijd om de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking te laten treden om aan de bepalingen en dus de doelstellingen van deze richtlijn te voldoen. Bij dit laatste gaat het globaal om twee zaken: enerzijds het implementeren van de richtlijnen binnen de Nederlandse regelgeving en anderzijds de aanwijzing van de speciale beschermingszones (art. 4 lid 1 VR). Ten behoeve van de soortenbescherming zijn de Natuurbeschermingswet, de Vogelwet, de Jachtwet en het Besluit ontheffingen en vrijstellingen Natuurbeschermingswet aangepast.

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG, 21 mei 1992) richt zich op de biologische diversiteit door instandhouding van de natuurlijke habitat en wilde flora en fauna na te streven. Centraal

staat daarbij het behoud en herstel van deze natuurlijke habitat en wilde dier- en plantsoorten van gemeenschappelijk belang. Hiervoor wordt een Europees ecologisch netwerk gevormd door middel van de aanwijzing van speciale beschermingszones (Natura 2000, art. 3 HR).

Daarnaast regelt de Habitatrichtlijn ook soortenbescherming. De Habitatrichtlijngebieden zijn, in afwijking van de vogelrichtlijngebieden, nog niet aangewezen en hebben daarom nog geen definitieve status. Wel heeft Nederland in 1997, 76 gebieden als zodanig aangemeld bij de Europese Commissie. Op basis van de aanmeldingen van de lidstaten stelt de Commissie een lijst vast van gebieden van communautair belang. Het beschermingsregime overeenkomstig artikel 6 van de Habitatrichtlijn geldt pas zodra een gebied op de lijst van gebieden van communautair belang zijn geplaatst art. 4, lid 5 HR). De commissie heeft deze lijst tot op heden nog niet vastgesteld waardoor er dus nog geen sprake is van een beschermingsregime.

Nationaal beleid

Wet milieubeheer

De Wet milieubeheer stelt regels ten aanzien van het uitoefenen van bedrijfsmatige activiteiten, ter voorkoming of beperking van mogelijke gevolgen voor het milieu. De Wet milieubeheer zelf is een kaderstellende wet met een algemeen karakter. Tal van andere wetten en ministeriële regelingen zorgen voor een nadere invulling.

De Wet milieubeheer is onder meer de juridische basis voor regelgeving rond de vergunningplicht voor inrichtingen (hoofdstuk 8), milieu-effectrapporten (hoofdstuk 7), milieuplannen (hoofdstuk 4) en afvalstoffen (hoofdstuk 10).

Inrichtingen- en vergunningbesluit

Het inrichtingen- en vergunningbesluit is het uitvoeringsbesluit waarmee wordt bepaald wanneer sprake is van een inrichting, die onder de werkingssfeer van de Wet milieubeheer valt, en welke overheid het bevoegd gezag is.

Besluit mer

In hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer zijn algemene bepalingen opgenomen ten aanzien van milieueffectrapportages. De details worden geregeld in het Besluit milieu-effectrapportage. Zo is de m.e.r.-procedure grotendeels in het Besluit mer bepaald, en zijn in bijlage C en D de MER-plichtige en MER-beoordelingsplichtige activiteiten opgesomd.

Wet ammoniak en veehouderij

Het exclusieve toetsingskader voor ammoniakemissies vanuit stallen is de Wet ammoniak en veehouderij (Wav).

In deze wet worden regels gesteld voor bedrijven die zijn gelegen in of op minder dan 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied. Volgens artikel 6 lid 2 van de Wav dient voor bedrijven die onder de reikwijdte van de IPPC-richtlijn vallen tevens te worden nagegaan of de veehouderij een belangrijke toename van de verontreiniging veroorzaakt.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen

Het generieke emissiebeleid krijgt vorm in het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen. Dit besluit is in december 2005 gepubliceerd, en treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Waarschijnlijk vindt dit in de loop van het jaar 2007 plaats. In dit Besluit worden maximale emissiewaarden vastgesteld, waaraan stallen moeten voldoen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen bestaande stallen en nieuw- of verbouw van stallen. Nieuw te bouwen stallen en te verbouwen stallen moeten per direct voldoen aan de maximale emissiewaarde, voor bestaande stallen geldt een overgangstermijn. Dit beleid moet ervoor zorgen dat de totale ammoniakemissie vanuit stallen vermindert, zodat ook de achtergronddepositie lager wordt.

Wet geurhinder en veehouderij

Sinds 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) van toepassing. De Wgv gaat uit van een berekening van een geurcontour middels een computermodel (V-Stacks-vergunning). De grootte van deze contour wordt bepaald door een ter plaatse geldende norm. Deze norm kan door de gemeente (binnen een bepaalde bandbreedte) worden bepaald, de standaardnorm voor gevoelige objecten (in concentratiegebieden) binnen de bebouwde kom is $3 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ lucht, voor objecten buiten de bebouwde kom is deze norm $14 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ lucht. Het wijzigen van de norm moet de gemeente doen via een verordening. De gemeente Haaren is voorsnog niet voornemens om de norm, middels het opstellen van een verordening, te verhogen. Voorsnog worden de standaardnormen gehandhaafd.

Besluit luchtkwaliteit 2005

Het Besluit luchtkwaliteit 2005 is een algemene maatregel van bestuur waarmee de Europese richtlijn op het gebied van grenswaarden voor diverse stoffen wordt geïmplementeerd. Het doel van het besluit is mensen te beschermen tegen risico's van luchtverontreiniging. Op grond van het besluit zijn regels en grenswaarden opgenomen concentraties van zwaveldioxide, stikstofdioxide en -oxiden, zwevende deeltjes (fijn stof), lood, koolmonoxide en benzeen. Op landelijk niveau leveren fijn stof en stikstofdioxide knelpunten op. De overige stoffen waaraan getoetst moet worden volgens het Besluit Luchtkwaliteit 2005 voldoen normaliter aan het besluit.

Regeling aanwijzing BBT-documenten

Op 1 december 2005 is de Wet tot wijziging van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren in werking getreden. De wijziging had als doel de verduidelijking in verband met de EG-richtlijn inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (IPPC), onder andere door het begrip best beschikbare technieken (BBT) in de Wet milieubeheer op te nemen.

Het bevoegd gezag dient de eisen in de milieuvergunning te baseren op BBT. In het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) worden een aantal aspecten opgesomd waarmee bij de vaststelling van BBT voor een inrichting rekening moet worden gehouden. Tevens worden de door de Europese Commissie bekendgemaakte BREF's (BBTreferentiedocumenten) die in een ministeriële regeling (de Regeling aanwijzing BBT-documenten) zijn aangewezen, genoemd als documenten waarmee bij het vaststellen van de voor een inrichting in aanmerking komende BBT rekening moet worden gehouden.

Ook voor intensieve pluimvee- of varkenshouderijen die onder de werking van de IPPC-richtlijn vallen, is er een BREF opgesteld (Reference Document on Best Available Techniques for Intensive

Rearing of Pigs and Poultry, juli 2003). Deze is op 7 juli 2003 vastgesteld door de Europese Commissie. De BREF voor de intensieve veehouderij is inmiddels ook aangewezen in de regeling aanwijzing BBT-documenten.

De BREF behandelt de beste beschikbare technieken voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij onderverdeeld naar een aantal aspecten. Deze zijn:

1. Goede landbouwpraktijk in de intensieve varkens- en pluimveehouderij
2. Voerstrategieën voor pluimvee en varkens
3. Huisvestingssystemen
4. Water in de varkens- en pluimveehouderij
5. Energie in de varkens- en pluimveehouderij
6. Opslag van varkens- en pluimveemest
7. Behandeling van varkens- en pluimveemest op bedrijfsniveau
8. Het uitrijden van varkens- en pluimveemest

Niet al deze aspecten spelen een rol bij de vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer.

In het BREF-document voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij zijn voor de huisvesting van varkens een groot aantal stalsystemen aangemerkt als best beschikbare techniek. De laatste jaren zijn er echter stalsystemen ontwikkeld, die nog niet in het BREF-document zijn vermeld, maar een aanzienlijke emissiereductie behalen. Wanneer ammoniakemissie van een dergelijk stalstelsel lager is dan de emissie van de systemen die in het BREF-document als BBT zijn aangemerkt, kunnen ook deze systemen als BBT worden beschouwd.

Deze situatie doet zich voor bij luchtwassystemen. Omdat de betrouwbaarheid en andere nadelige zaken, zoals een hoog energieverbruik, een grote hoeveelheid afvalwater en zeer hoge aanschaf- en gebruikskosten, zich de laatste jaren positief hebben ontwikkeld, is de praktische toepasbaarheid aanmerkelijk vergroot. Rekening houdend met andere voordelen, zoals een aanmerkelijke reductie van geur en fijn stof, kunnen luchtwassystemen worden aangemerkt als BBT.

In tabel 2 van het Besluit aanwijzing BBT-documenten zijn tevens een aantal Nederlandse informatiedocumenten opgesomd, waarmee bij de vergunningverlening rekening moet worden gehouden, voor zover deze betrekking hebben op onderdelen van of activiteiten binnen de inrichting. De volgende documenten kunnen in meer of mindere mate van toepassing zijn op de inrichtingen:

- Circulaire energie in de milieuvergunning (VROM/EZ);
- Handreiking mestvergisting (Infomil);
- NeR Nederlandse emissierichtlijn lucht (Infomil);
- Nederlandse richtlijn bodembescherming (Infomil).

Handreiking industrielawaai en vergunningverlening

Ten aanzien van geluid ontbreekt een wettelijk toetsingskader, ten aanzien van geluid geproduceerd door inrichtingen. In de plaats hiervan is de handreiking industrielawaai en vergunningverlening opgesteld, waarin een systematiek is vastgelegd ter voorkoming en beperking van hinder door industrielawaai. De handreiking vervangt de Circulaire Industrielawaai 1979. Door jurisprudentie is deze handreiking in de loop der jaren geëvolueerd tot een instrument, dat vergelijkbaar is met een wettelijk toetsingskader.

De Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR)

In de 'Nederlandse emissierichtlijn Lucht (NeR) zijn regels gesteld ten aanzien van luchtverontreiniging. Ook de NeR heeft in de loop van de jaren een vaste lijn in de jurisprudentie tot stand gebracht.

De NeR bevat concentratie-eisen voor groot aantal stoffen en is bedoeld als richtlijn voor het opstellen van vergunningsvoorschriften met betrekking tot luchtmissies.

Richtlijn Mestverwerkingsinstallaties

In februari 2001 verscheen de Richtlijn Mestverwerkinginstallaties. Dit document geeft een overzicht van de regelgeving die van belang is bij de vergunningverlening voor mestverwerkinginstallaties.

De Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB)

De Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB) is ontwikkeld om de uitvoering van het bodembeschermingsbeleid bij bedrijfsmatige activiteiten te ondersteunen. Dit beleid is erop gericht om door een doelmatige combinatie van maatregelen en voorzieningen een verwaarloosbaar bodemrisico te realiseren.

Indien sprake is van een bodembedreigende situatie kan het bevoegd gezag preventieve bodembeschermende voorzieningen en maatregelen voorschrijven.

Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

De Wet verontreiniging oppervlakte wateren (Wvo) heeft als doel het bestrijden en voorkomen van verontreiniging van het oppervlaktewater. Voor het direct lozen van afvalwater en/of verontreinigende of schadelijke stoffen op het oppervlaktewater is een vergunning in het kader van deze wet vereist. Tevens zijn er in een Besluit een aantal categorieën van inrichtingen aangewezen die Wvo-vergunningplichtig zijn als ze indirect lozen (bijvoorbeeld via de gemeentelijke riolering). De Wvo-vergunning moet worden aangevraagd bij de waterkwaliteitsbeheerder.

Grondwaterwet

De grondwaterwet is het landelijke wettelijk kader, waarmee een doelmatig gebruik van grondwater wordt nagestreefd. Op basis van de Grondwaterwet kunnen provincies regels stellen ten aanzien van het onttrekken van grondwater, onder meer door een vergunningstelsel in het leven te roepen.

Reconstructiewet Concentratiegebieden (2002)

De Reconstructiewet Concentratiegebieden en de hierbij behorende Rijksuitgangspuntennotitie bieden het wettelijk kader voor de planvorming en uitvoering van de reconstructieplannen. De Reconstructiewet is sinds 1 april 2002 in werking. In de reconstructiewet is vastgelegd waar het reconstructieplan aan moet voldoen. Het Rijkskader Reconstructieplannen wordt door het Rijk gebruikt bij de toetsing van de reconstructieplannen.

Uit oogpunt van economie, milieu, landschappelijke kwaliteit en infrastructuur (verkeer, water, energie, logistiek) dienen de verschillende functies van het buitengebied middels een integrale zoning opnieuw te worden gerangschikt. Ten aanzien van de landbouw streeft het rijk onder meer naar bundeling van de niet-grondgebonden en/of kapitaalsintensieve landbouw in landbouwwontwikkelingsgebieden (LOG's) De LOG's zijn duurzaam ingerichte en landschappelijk goed ingepaste gebieden. Ze bieden ruimte voor nieuwvestiging en uitbreiding van bedrijven in een specifieke sector of een combinatie van sectoren.

De provincies dienen dergelijke gebieden aan te wijzen en in hun streekplan te begrenzen, daarbij de uitgangspunten van het Rijkskader Reconstructieplannen te hanteren en de ontwikkeling van niet-grondgebonden en/of kapitaalsintensieve landbouw erbuiten af te remmen. Het ruimtelijk beleid is erop gericht de kracht van de bestaande LOG's te versterken en de daarvoor benodigde ruimte te behouden. Het rijk toetst of provincies de bovenstaande uitgangspunten in het streekplan verwerkt.

Een verwevingsgebied is gericht op mogelijkheden voor landbouw, wonen, natuur, landschap en recreatie en toerisme. Deze waarden komen al voor in de aangewezen gebieden of zijn eenvoudig te ontwikkelen. In een verwevingsgebied is hervestiging of uitbreiding van intensieve veehouderij mogelijk, mits de ruimtelijke kwaliteit of functies van het gebied zich daar niet tegen verzetten. Op zogenoemde duurzame locaties is onder bepaalde voorwaarden een vergroting van het bouwblok mogelijk. In verwevingsgebieden komen dezelfde soort waarden voor als in extensiveringsgebieden, maar met een lagere kwaliteit of omvang.

Nota Ruimte

Op 23 april 2004 heeft het kabinet deze Nota Ruimte vastgesteld en aansluitend op 27 april ter behandeling aan de Tweede Kamer gezonden. Het ruimtelijk rijksbeleid is zoveel mogelijk ondergebracht in deze ene strategische nota op hoofdlijnen. De nota is gebaseerd op de beleidsvoornemens ('PKB-delen 1') van het Tweede Structuurschema Groene Ruimte (SGR2) en de Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening.

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de belangrijkste bijbehorende doelstellingen voor de komende decennia. Het kabinet gaat daarbij uit van een dynamisch, op ontwikkeling gericht ruimtelijk beleid en een heldere

verdeling van verantwoordelijkheden tussen rijk en decentrale overheden. Deze nota bevat de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land.

De Nota Ruimte is een strategische nota op hoofdlijnen. Er worden geen concrete beleidsbeslissingen genomen. Bij de doorvertaling in streek- en bestemmingsplan worden de uitgangspunten uit deze nota in acht genomen.

In het SGR2 staat het voornemen om de intensieve veehouderij te concentreren in perspectiefvolle gebieden. De landbouwontwikkelingsgebieden zoals opgenomen in de Reconstructiewet vallen onder deze perspectiefvolle gebieden. In deze gebieden is 'nieuwvestiging', hervestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven toegestaan.

Natuurbeschermingswet

In Staatsblad nr. 403, 1998 is de Natuurbeschermingswet 1998 gepubliceerd. De Natuurbeschermingswet maakt het mogelijk natuurmonumenten te beschermen door deze aan te wijzen als 'beschermde natuurmonument' of 'staatsmonument', en aan een zodanige aanwijzing bepaalde rechtsgevolgen te verbinden.

Onder natuurmonumenten verstaat de wet: terreinen of wateren, welke van algemeen belang zijn uit het oogpunt van natuurschoon of om hen natuurwetenschappelijke betekenis (art.1, sub b.). Tot natuurmonumenten kunnen ook landbouwgronden behoren. Dit geldt wanneer de in agrarisch gebruik zijnde percelen voldoende intrinsieke natuurwaarden bezitten of als deze percelen een integraal onderdeel uitmaken van het aangewezen natuurmonument.

Flora- en Faunawet

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van soorten. In de Flora- en faunawet is het soortenbeschermingsdeel van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn geïmplementeerd.

Verdrag van Malta

Het Europese Verdrag van Malta, ook wel Conventie van Valletta genoemd, beoogt het cultureel erfgoed dat zich in de bodem bevindt te beschermen. Het gaat bijvoorbeeld om grafvelden, gebruiksvoorwerpen en resten van woningen. Niet altijd weten archeologen precies waar dit soort erfgoed zich in de bodem bevindt. Ook worden archeologen vaak laat bij de ontwikkeling van plannen betrokken. Hierdoor wordt de aanwezigheid van archeologische waarden vaak pas ontdekt als projecten, zoals de aanleg van wegen of stadsvernieuwing, al in volle gang zijn. Om het bodemarchief beter te beschermen en om onzekerheden tijdens de uitvoering van projecten te beperken, wordt bij een hoge of middelhoge archeologische verwachtingswaarde vooraf onderzoek gedaan naar de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden.

Varkensbesluit

Het Varkensbesluit is een ministeriële regeling die is gebaseerd op de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren. In het Varkensbesluit zijn eisen vastgelegd, waaraan de huisvesting van varkens moet voldoen. Daarnaast worden regels gesteld ten aanzien van ingrepen bij dieren en het behandelen van dieren.

De huisvestingseisen in het Varkensbesluit hebben onder meer betrekking op de leefoppervlakte, het aandeel dichte vloer en de roostervloer. Daarnaast worden eisen gesteld aan zaken zoals afleidingsmateriaal, lichtintensiteit.

Provinciaal beleid

Streekplan

Op 22 februari 2002 hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant het Streekplan "Brabant in Balans; Streekplan Noord-Brabant 2002" vastgesteld. In het streekplan zijn de bijzondere

gebieden op provinciaal niveau verwerkt. In het streekplan worden de hoofdlijnen voor het ruimtelijke beleid in Brabant voor de komende 10 jaar uiteengezet. Hoofddoel van het Streekplan is zorgvuldiger ruimtegebruik.

Om de natuur voldoende ruimte te bieden is in het Streekplan Noord Brabant van 1992 de Groen Hoofdstructuur (GHS) ingevoerd. In Brabant in Balans blijft de GHS met enkele aanpassingen gehandhaafd. De GHS is een samenhangend netwerk van alle natuur- en bosgebieden, landbouwgronden en andere gebieden met bijzondere natuurwaarden en landbouwgronden met bijzondere potenties voor de ontwikkeling van natuurwaarden. In de GHS is op langere termijn alleen plaats voor natuur, grondgebonden landbouw, recreatie met een groen karakter en andere laag dynamische functies zoals bosbouw en waterbeheer. De contramale van de GHS is de AHS, zijnde de Agrarische Hoofdstructuur. In de AHS heeft landbouw de boventoon. Ook de AHS blijft met enkele aanpassingen gehandhaafd.

De GHS en de AHS, die samen het gehele buitengebied in de provincie omvatten, worden beschouwd als de twee hoofdzones in het buitengebied. De GHS bestaat uit twee zones, de GHS-landbouw en GHS-natuur en is één van de bouwstenen voor het nieuwe Streekplan dat in 2002 is vastgesteld.

De GHS-natuur bevat alle bos- en natuurgebieden ondergebracht met de ecologische verbindingzones daartussen, evenals de reservaatgebieden die zijn begrensd in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De GHS-landbouw omvat alle landbouwgronden en andere gebieden met de meest bijzondere (potentiële) natuurwaarden. Hier vallen ook de beheersgebieden onder die zijn begrensd in het kader van de EHS. Ook de AHS bestaat uit twee subzones, namelijk de AHS-landbouw en de AHS-landschap. De AHS-landbouw bevat alle primaire landbouwgronden, en in deze gebieden staat de instandhouding en de versterking van de landbouw voorop. De AHS-landschap omvat alle landbouwgronden met bijzondere natuurwaarden en de daarmee samenhangende landschapswaarden. Het bevat ook de landbouwgebieden die op zichzelf genomen geen bijzondere natuurwaarden bezitten, maar vanwege hun ligging ten opzichte van bos- en natuurgebieden en landbouwgronden met bijzondere natuurwaarden binnen een Regionaal natuur- en landschapselement zijn opgenomen.

Een bijzonder onderwerp in het streekplan is mestverwerking. In het verleden heeft de Gedeputeerde Staten beleidsuitgangspunten geformuleerd in de Leidraad Mest. Deze uitgangspunten zijn bij een herziening overgenomen in het streekplan.

Reconstructieplan

Door de Provincie Noord-Brabant is het reconstructieplan Meijerij vastgesteld. Het Reconstructieplan biedt een kader voor een extra kwaliteitsimpuls om de opeenstapeling van problemen (onder meer veterinaire kwetsbaarheid, kwaliteitsvermindering door vermesting, verzuring, geuroverlast en verdroging) voortvarend en samenhangend aan te pakken en wel zodanig dat binnen twaalf jaar daadwerkelijk oplossingen voorhanden zijn. De Reconstructie moet leiden tot een goede ruimtelijke structuur met betrekking tot landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water, milieu en infrastructuur. Ook is het de bedoeling een goed woon-, werk- en leefklimaat te creëren en de economische structuur te verbeteren. Waar nodig zal het instrument herverkaveling worden ingezet.

In het Reconstructieplan zijn gekwantificeerde doelen, maatregelen en voorzieningen opgenomen, met speciale aandacht voor de volgende samenhangende thema's:

- Toekomst voor intensieve veehouderij, natuur en landschap: naar een afwaartse beweging.
- Versterking van de economische vitaliteit van het landelijk gebied (landbouw en recreatie)
- Versterken van natuur en landschap.
- Naar een veerkrachtig watersysteem.

- Leefbare dorpen.

In de Reconstructiewet is bepaald dat bepaalde onderdelen van het Reconstructieplan rechtstreeks kunnen doorwerken in streekplannen en bestemmingsplannen. Provinciale Staten van Noord-Brabant heeft ervoor gekozen om de volgende zaken rechtstreeks te laten doorwerken:

- de begrenzing en werking van de landbouwontwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden (ofwel: de integrale zonering voor de intensieve veehouderij);
- de begrenzing en werking van het in te richten waterbergingsgebieden;
- de begrenzing en werking van de natte natuurparels en de 500 meter zones daaromheen.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft het Reconstructieplan de Meierij echter vernietigd voor zover het deze rechtstreekse doorwerking betreft (uitspraak d.d. 2 mei 2007, nr. 200506843/1). De bepalingen werken hierdoor niet meer rechtstreeks door in een bestemmingsplan, wel worden de bepalingen in acht genomen bij planologische besluitvorming (bijvoorbeeld wijziging van het bestemmingsplan).

Verordening Waterhuishouding

In deze verordening heeft Provincie Noord-Brabant regelgeving inzake het onttrekken van grondwater vastgelegd. Voor het onttrekken van grondwater geldt een vergunningplicht bij een capaciteit van meer dan 10 m³ per uur, of een onttrekkingsdiepte van meer van 30 meter.

Gemeentelijk Beleid

Bestemmingsplan buitengebied

In een bestemmingsplan zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van over het gebruik van de grond en de opstallen en de bouwmogelijkheden van de grond. Een bestemmingsplan heeft 2 functies; een functie om de ruimte te beheren en een tweede functie om een gebied te ontwikkelen.

Het bestemmingsplan is een juridisch bindend toetsingskader. De mogelijkheden en beperkingen die het bestemmingsplan kent, zijn van toepassing op het gebruik van gronden en opstallen, en op de bouwmogelijkheden.

Het Reconstructieplan bevat een aantal onderdelen, die gelden als een artikel 19 WRO-vrijstelling, en daardoor rechtstreeks doorwerken in bestemmingsplannen. Dit is met name het geval voor de zonering intensieve veehouderij.

Gevolg van deze rechtstreekse doorwerking was, dat de bebouwingsbepalingen die voortvloeien uit het reconstructieplan zouden prevaleren boven de voorschriften uit het bestemmingsplan.

De eerder genoemde uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State inzake het Reconstructieplan Meierij heeft hier een stokje voor gestoken.

Beleid vanuit het Waterschap

Keur

De locatie is gelegen in het stroomgebied van Waterschap De Dommel. Het waterschap heeft in haar Keur regels vastliggen die betrekking hebben op de waterhuishouding en -kwaliteit.

De keur bevat regels met daarin verboden en verplichtingen ten aanzien van water. zoals het graven, dempen en verleggen van waterlopen, het leggen , verplaatsen of weghalen van duikers, stuwen, bruggen e.d.

Ook kent de Keur een vergunningen- en ontheffingenstelsel voor activiteiten die de grondwaterstand kunnen beïnvloeden, zoals het aanleggen van drainage of verharding.

Omdat de activiteit een toename van daken en verharding met zich meebrengt, is een Keurvergunning vereist.

Wvo-vergunning

Het waterschap is het bevoegd gezag ten aanzien van vergunningen ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Via de Wvo-vergunning kan het waterschap verontreinigingen van het oppervlaktewater reguleren, door voorwaarden ten aanzien van het lozen van afvalwater te stellen.

Voor een aantal activiteiten gelden algemene regels, bijvoorbeeld in het kader van het Lozingenbesluit veehouderij en open teelt. In de plaats van een vergunningplicht geldt er dan een meldingsplicht.

Vanuit de inrichting vinden geen lozingen van afvalwater plaats op het oppervlaktewater. Er vinden alleen lozingen van afvalwater (afkomstig van de mestverwerking) plaats op het riool. Aangezien onderhavig project niet aangemerkt kan worden als afvalverwerkingsbedrijf (in onderhavig project wordt enkel de eigen mestproductie verwerkt) is er geen vergunning ingevolge de Wvo vereist. De lozing op het riool moet enkel worden beoordeeld door het college van Burgemeester en Wethouders in het kader van de wet Milieubeheer.

5. HUIDIGE SITUATIE VAN DE OMGEVING

Om de milieueffecten van de voorgenomen activiteit te kunnen beoordelen is een onderzoek naar de bestaande toestand van het milieu vereist. Het gaat daarbij met name om die aspecten waarop de voorgenomen activiteit van invloed is. In het MER worden in ieder geval de volgende aspecten onderzocht, en daarom wordt tevens de huidige situatie ten aanzien van deze aspecten in beeld gebracht:

- emissies naar de lucht (m.n. ammoniak, geur en fijn stof)
- emissies naar bodem en grondwater
- emissies naar oppervlaktewater
- energiegebruik
- geluidsbelasting
- verkeersbewegingen van en naar de inrichting
- landschap
- natuur
- externe veiligheid en calamiteiten

Van een aantal aspecten is de huidige situatie van de omgeving vastgelegd in een concreet besluit, zoals een begrenzing van een gebied. Daar waar mogelijk, en indien relevant voor de MER, zijn deze aspecten in dit hoofdstuk nader beschouwd.

Huidige milieuvergunning

Momenteel wordt op de locatie Oude Bosschebaan 22 een veehouderij geëxploiteerd met in totaal 396 guste- en dragende zeugen, 104 kraamzeugen, 2730 opfokzeugen, 1650 gespeende biggen en 4 dekberen.

Op 3 oktober 1996 is een revisievergunning voor de inrichting verleend. Hierop is op 15 december 1998 een wijzigingsvergunning verleend en op 5 maart 1997 een melding 8.19 Wm geaccepteerd. Op 18 juli 2006 is de vergunning gedeeltelijk ingetrokken. In de onderstaande tabel is een overzicht weergegeven van de op dit moment vergunde dieraantallen en de bijbehorende ammoniak en geuruitstoot. De inrichting is geheel conform de vergunning gerealiseerd en in werking gebracht.

Tabel 5.1: Geur- en ammoniakemissie van de huidige, vergunde situatie

Stal nr.	Huisvestingssysteem		Diercategorie	Aantal dieren	Aantal dier-plaatsen	Ammoniak		Stank (OU _E /s)	
	Houderij/hoktype	Code				Kg NH ₃ per dier	Totaal kg NH ₃	geuremissie/dier (OU _E /s/dier)	Totaal OU _E /s
1	voerligboxen	D1.3.12	guste/dragende zeugen, individuele huisvesting	159	170	4.2	667.8	18.7	2,973
2	volledig/ged.rooster	D1.1.15.2	gespeende biggen, hokopp. > 0,35 m ²	600	630	0.75	450.0	7.8	4,680
3	ged. rooster	D1.1.15.1	gespeende biggen, hokopp. < 0,35 m ²	639	672	0.6	383.4	7.8	4,984
	kraamhokken	D1.2.16	kraamzeugen	59	63	8.3	489.7	27.9	1,646
4	voerligboxen	D1.3.12	guste/dragende zeugen, individuele huisvesting	237	252	4.2	995.4	18.7	4,432

	ged. rooster	D2.4	dekberen, 7 mnd en ouder	4	4	5.5	22.0	18.7	75	
	ged. rooster	D1.1.15.1	gespeende biggen, hokopp. < 0,35 m ²	411	432	0.6	246.6	7.8	3,206	
	kraamhokken	D1.2.16	kraamzeugen	45	48	8.3	373.5	27.9	1,256	
5	ged.rooster, volledig onderkelderd zonder stankslot	D3.2.1.2	Opfokzeugen hokopp. > 0,8 m ²	987	1,008	4	3,948.0	23.0	22,701	
6	IC-V met stalen rooster BB97.07.056	D3.2.7.1	Opfokzeugen hokopp. > 0,8 m ²	1,728	1,728	1	1,728.0	17.9	30,931	
	ged.rooster,ged. Onderkelderd	D3.4.2	Opfokzeugen hokopp. > 0,8 m ²	15	15	3.5	52.5	23.0	345	
							totaal NH₃	9,356.9	totaal OUE/s	77,229

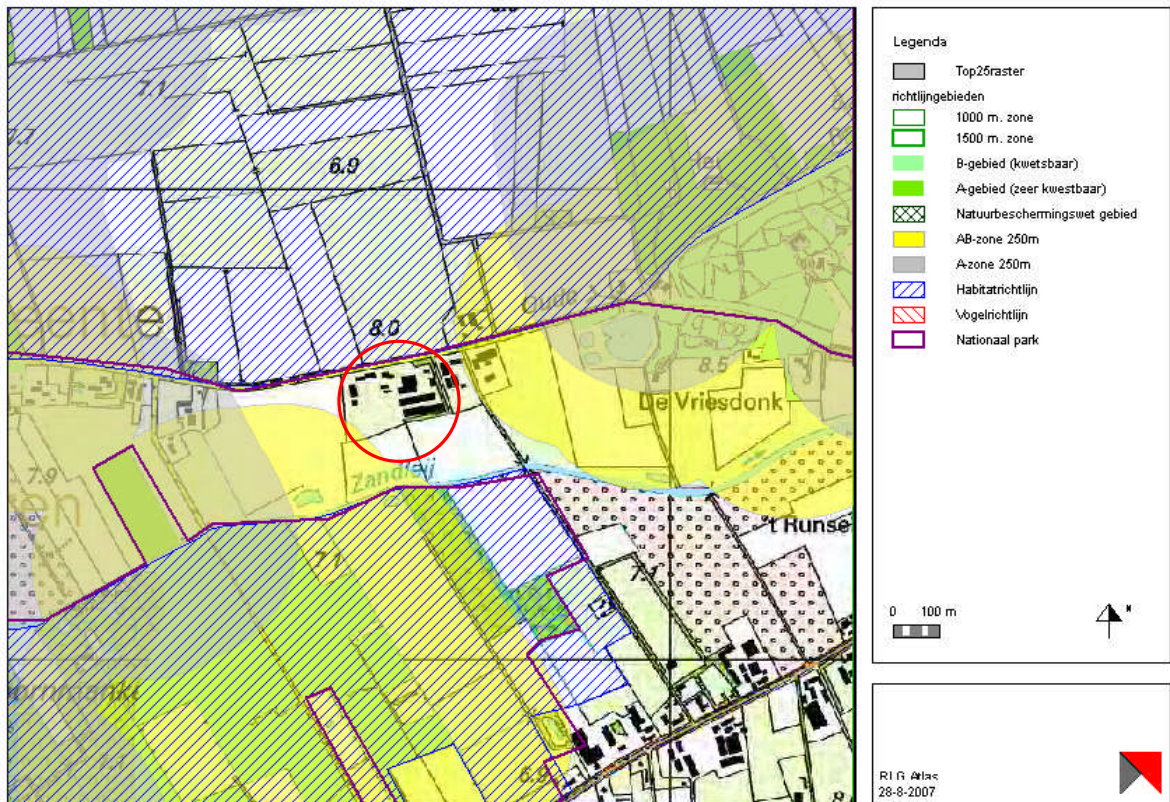
Wet ammoniak en veehouderij

Tot voor kort waren gebieden aangemerkt als voor verzuring gevoelig wanneer ze onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van het vervallen van de Interimwet ammoniak en veehouderij als voor verzuring gevoelig was aangemerkt krachtens artikel 1, tweede lid, van die wet. Provincie Noord-Brabant heeft een signaleringskaart uitgebracht, waarop de voor verzuring gevoelige gebieden zijn ingetekend.

Op 1 mei 2007 is een wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in werking getreden. Met deze wijzigingen heeft Provinciale Staten te verplichting gekregen om de gebieden aan te wijzen die als zeer kwetsbaar worden aangemerkt. Tot het moment dat deze aanwijzing heeft plaatsgevonden blijven de oorspronkelijk aangeduide voor verzuring gevoelige gebieden echter van toepassing.

Aanwijzing van een gebied als verzuring gevoelig dat kleiner is dan 50 ha vindt slechts plaats indien het een gebied met zeer grote natuurwaarden betreft.

De inrichting is gelegen op meer dan 250 meter van een voor verzuring gevoelig gebied. Het betreft het bosgebied de 'Hoornmanen' dat is gelegen ten zuid-westen van de inrichting; de afstand tot dit gebied bedraagt circa 255 meter.

figuur 5.1: kwetsbare en zeer kwetsbare gebieden in de directe omgeving

In de onderstaande tabel zijn alle omliggende kwetsbare en zeer kwetsbare gebieden weergegeven.

Tabel 5.2: kwetsbare en zeer kwetsbare gebieden

Gebied	Kwetsbaar/ zeer kwetsbaar	afstand
bosgebied rondom de Vriesdonk	kwetsbaar	± 320 meter (ten oosten)
bosgebied nabij de Heinhoeve	zeer kwetsbaar	± 510 meter (ten noord-oosten)
bosgebied Hoornmankers	kwetsbaar	± 255 meter (ten zuid-westen)
bosgebied Hoornmankers	zeer kwetsbaar	± 440 meter (te zuid-westen)

Integrale Zonering Intensieve Veehouderij Reconstructieplan

Het Reconstructieplan de Meierij heeft onder meer als doelstelling de intensieve veehouderijen die zijn gevestigd nabij woonkernen en natuur te verplaatsen naar landbouwontwikkelingsgebieden. Het belangrijkste instrument uit het reconstructieplan is de integrale zonering intensieve veehouderij.

Het uiteindelijke doel van de integrale zonering is het bereiken van een afwaartse beweging van de intensieve veehouderij uit de extensiveringsgebieden en het bieden van ruimte aan verplaatsters in de daarvoor geschikte gebieden. Door een zorgvuldige gebiedszonering in combinatie met flankerend beleid worden zoveel mogelijk de nadelige gevolgen voor individuele belanghebbenden voorkomen.

Met de integrale zonering intensieve veehouderij wordt het landelijk gebied onderverdeeld in 3 zones. Natuurgebieden en een zone eromheen wordt aangemerkt als extensiveringsgebied,

evenals een zone rondom woonkernen. Intensieve veehouderijen die in deze zone zijn gelegen mogen niet uitbreiden, behoudens indien dit noodzakelijk is vanuit het oogpunt van dierenwelzijn.

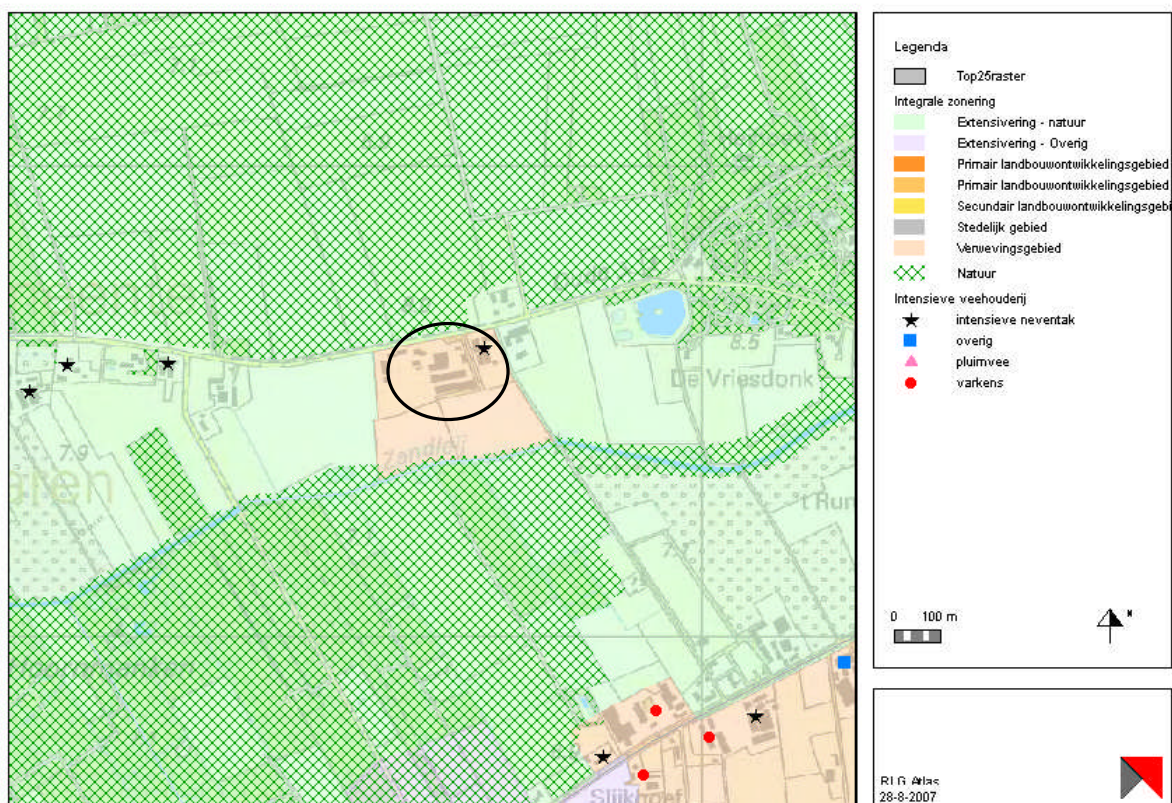
Gebieden waar sprake is van een mengeling van veehouderij met andere functies worden aangemerkt als verwevingsgebied. In een verwevingsgebied kunnen intensieve veehouderijen zich ontwikkelen, mits sprake is van een duurzame locatie.

De gebieden die geschikt zijn voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij zijn aangemerkt als landbouwontwikkelingsgebied. In deze gebieden is ruimte voor het vestigen en uitbreiden van intensieve veehouderijen.

Volgens plankaart 2 van het reconstructieplan de Meierij is de locatie gelegen in een verwevingsgebied. Het oprichten en uitbreiden van de varkenshouderij is op basis van het reconstructieplan toegestaan. Uiteraard dienen hierbij wel een aantal voorwaarden in acht te worden genomen.

In principe geldt in verwevingsgebied in het Reconstructiegebied De Meierij een bovengrens ten aanzien van de bouwblokgrootte van 2.5 ha. De locatie dient aangemerkt te kunnen worden als zijnde duurzame projectlocatie. De locatie kan aangemerkt worden als zijnde duurzaam. Het is echter wel mogelijk dat er enkele aanvullende onderzoeken moeten plaatsvinden, gedacht wordt aan een archeologisch onderzoek.

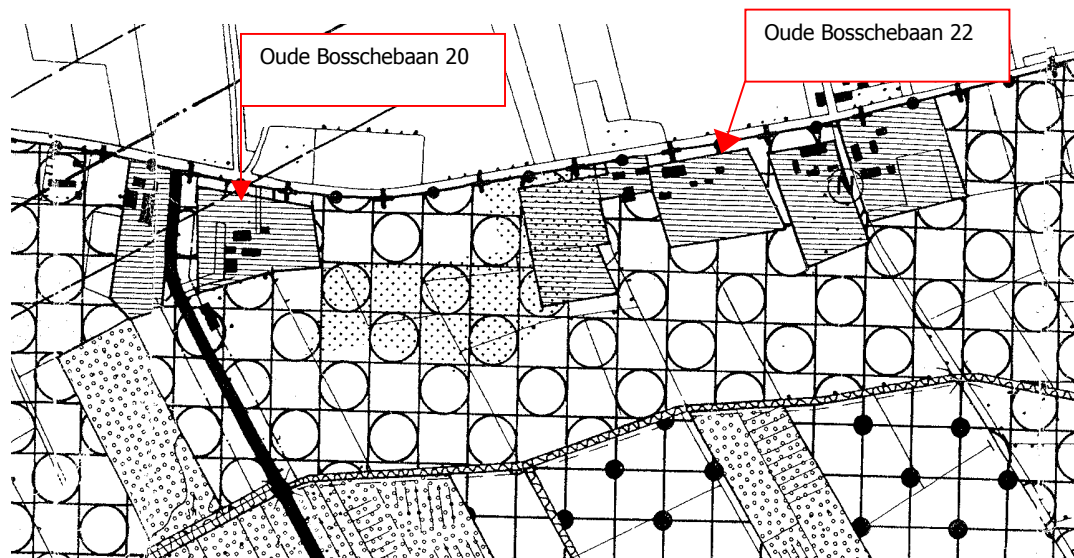
Figuur 5.2: Plankaart 2 van het Reconstructieplan

Bestemmingsplan

Op 31 augustus 1978 heeft de gemeenteraad van gemeente Haaren het bestemmingsplan "buitengebied" vastgesteld. In dit bestemmingsplan zijn de hoofdbestemmingen en de detailfuncties van het perceel vastgelegd.

Onderstaand figuur is een uitsnede van plankaart van het bestemmingsplan. Op deze kaart zijn de hoofdbestemmingen weergegeven. Het betreffende bouwblok is aangemerkt als 'Agrarische bebouwing' (bestemd ten dienste van Agrarische doeleinden) Binnen dit agrarisch bouwblok is de uitoefening van een agrarisch bedrijf en het oprichten van daarmee verband houdende bebouwing toegestaan. De omgeving is hierop aangemerkt als 'Landschappelijk waardevol gebied' (bestemd ten dienste van agrarische doeleinden, behoud en herstel van landschappelijke waarden, behoud van cultuurhistorische geomorfologische waarden en extensieve dagrecreatie)

Figuur 5.3: Bestemmingsplan (hoofdbestemmingen)

Op 17 mei 2001 heeft de gemeenteraad van de gemeente Haaren het Bestemmingsplan 'Buitengebied van gemeente Udenhout, partiële herziening (Biezenmortel) vastgesteld. Dit bestemmingsplan is op 4 december 2001 door GS goedgekeurd. Ten aanzien van het betreffende bouwblok zijn geen wijzigingen vastgesteld. Wel zijn enkele voorschriften, behorend bij de bestemming Landschappelijk waardevol gebied, gewijzigd vastgesteld.

Ecologische Hoofdstructuur

Natuurgebieden in Nederland zijn versnipperd. Ze hebben onvoldoende ruimtelijke samenhang en verbinding. De ecologische hoofdstructuur (EHS) is bedoeld om de natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Daardoor ontstaat een betere ruimtelijke samenhang tussen de populaties van planten en dieren en zijn de gebieden beter bestand tegen negatieve (milieu)invloeden van buitenaf.

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. De breedte en de inrichting van de ecologische verbindingzones is afhankelijk van de natuurfuncties die zij moeten invullen.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat

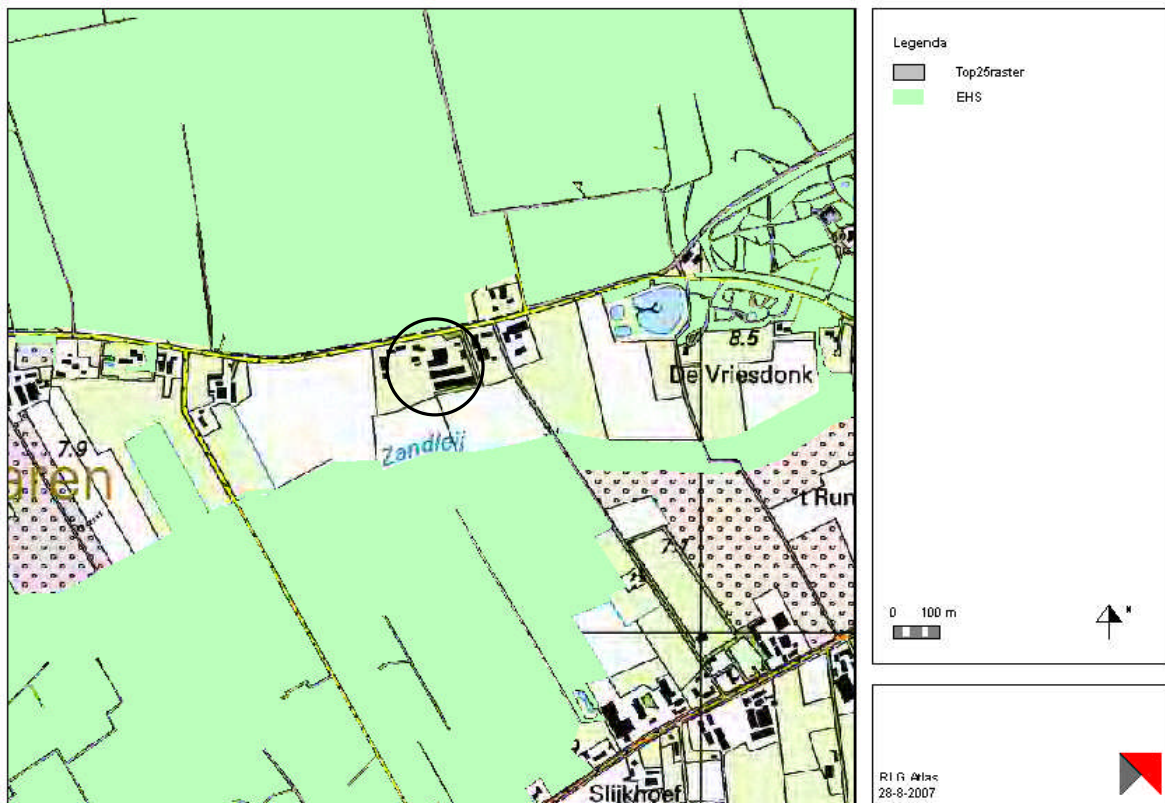

ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.

De provincie Noord-Brabant heeft in het reconstructieplan de Meierij ingezet op realisatie van de EHS in 2011. Deze ambitieuze doelstelling wil men halen door voortvarend te handelen bij de aankoop van gronden, om die vervolgens om te zetten in natuur.

In de directe omgeving van de locatie zijn gebieden gelegen die deel uitmaken van de EHS. Het meest nabij gelegen gebied is gelegen op circa 40 meter.

Figuur 5.5: Ecologische Hoofdstructuur

Groene Hoofdstructuur

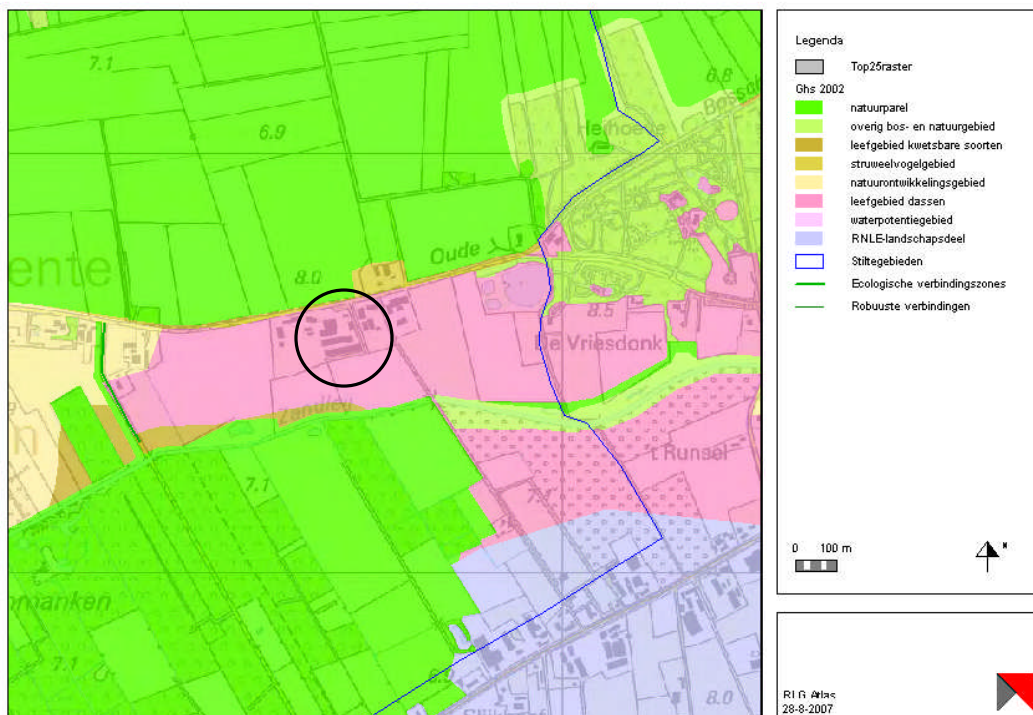
In het Streekplan van de Provincie Noord-Brabant is het gehele buitengebied onderverdeeld in 2 typen structuren: de Groene Hoofdstructuur (GHS) en de Agrarische Hoofdstructuur (AHS). De GHS omvat alle natuur- en bosgebieden, landbouwgebieden en andere gebieden met bijzondere natuurwaarden, en landbouwgebieden die bijzondere potenties hebben voor de ontwikkeling van natuurwaarden. De AHS is het gebied buiten de GHS en de bebouwde kernen en infrastructuur.

In de AHS staan de instandhouding en de versterking van de landbouw voorop. Beide hoofdstructuren zijn onderverdeeld in twee hoofdzones, namelijk GHS-natuur (met hoofdfunctie natuur), GHS-landbouw (landbouwgebieden met hoge natuurwaarden), AHS-landschap (landbouwgebieden met overige bijzondere natuur- en landschapswaarden) en AHS-landbouw (landbouwproductiegebieden).

De plaats van de gewenste activiteit is gelegen in een zone welke is aangewezen als AHS-landschap, leefgebied dassen.

Het leefgebied dassen omvat landbouwgronden en andere gronden (met name Defensierterreinen) waarop dassen kunnen gedijen. Het leefgebied dassen wordt tot de AHS gerekend, omdat dassen minder hoge eisen stellen aan hun leefomgeving dan struweelvogels en de kwetsbaardere dieren- en plantensoorten. De meeste vormen van landbouw zijn dan ook goed verenigbaar met de aanwezigheid van een dassengebied. In het leefgebied dassen moeten activiteiten worden uitgeoefend met voldoende respect voor de bestaansvoorwaarden van de das. Het gaat er dan met name om dat de burchten met rust worden gelaten, dat de dassen kunnen foerageren in het gebied en dat er voldoende landschappelijke structuren als houtwallen, begroeide slootkanten en dergelijke aanwezig zijn. Middels het uitvoeren van een MER, wordt onderzocht of de gewenste activiteit een bedreiging voor de leefomgeving van de dassen vormt.

Figuur 5.6: De Groene Hoofdstructuur

Flora- en Faunawet

De Nederlandse Flora- en Faunawet regelt de wettelijke bescherming van in het wild levende planten en dieren. Deze bescherming houdt onder meer in dat handelingen waarmee beschermde dieren worden verontrust, verjaagd, gevangen of gedood zijn verboden. Ook het verontrusten en beschadigen van rust- en voortplantingsplaatsen van beschermde dieren is verboden.

Een tweede uitgangspunt is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of het nalaten daarvan nadelige gevolgen voor planten of dieren kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel zich in te spannen om de nadelige gevolgen daarvan te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

De gronden waarop de nieuwe stallen worden gebouwd zijn momenteel in gebruik als landbouwgrond. De bestaande en nieuwe stallen worden sterk geclusterd gerealiseerd. De kans

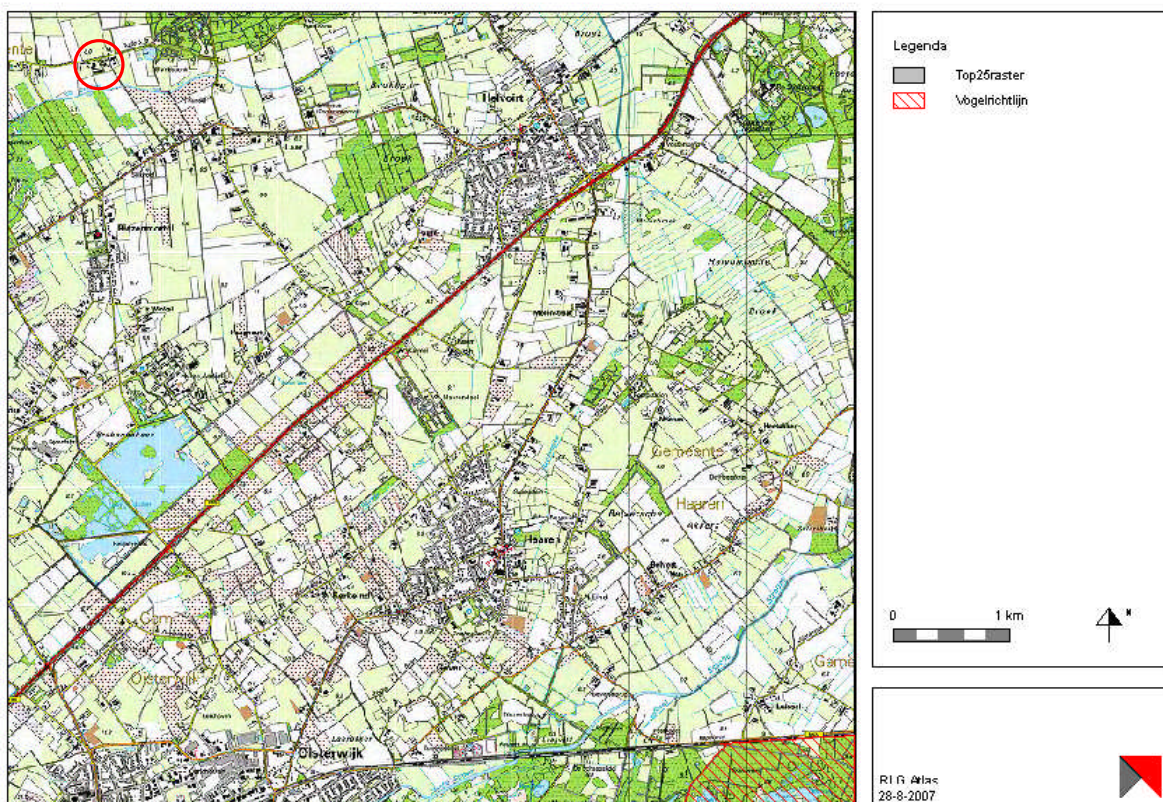
dat met dit plan beschermde dieren worden verontrust, verjaagd, gevangen of gedood is daarom zeer klein.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG, 2 april 1979) heeft tot doel alle, in het wild levende vogelsoorten op Europees grondgebied van de lidstaten in stand te houden (art. 1 lid 1 VR). Het gaat niet alleen om de vogels zelf, maar ook om hun eieren, nesten en leefgebieden die voorkomen op het Europees grondgebied van alle lidstaten. Na de publicatie van deze richtlijn in 1979 kregen de lidstaten twee jaar de tijd om de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking te laten treden om aan de bepalingen en dus de doelstellingen van deze richtlijn te voldoen. Bij dit laatste gaat het globaal om twee zaken: enerzijds het implementeren van de richtlijnen binnen de Nederlandse regelgeving en anderzijds de aanwijzing van de speciale beschermingszones (art. 4 lid 1 VR). Ten behoeve van de soortenbescherming zijn de Natuurbeschermingswet, de Vogelwet, de Jachtwet en het Besluit ontheffingen en vrijstellingen Natuurbeschermingswet aangepast. Het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij heeft een aantal beschermingsgebieden aangewezen. Hiervoor heeft reeds een ontwerpbesluit ter inzage gelegen van 17 februari 1999 tot 17 april 1999.

In de directe omgeving van de inrichting is geen gebied gelegen dat is aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn. Op 3.925 meter van de locatie is Vogelrichtlijngebied 'de Kampina' gelegen.

Figuur 5.7: Vogelrichtlijngebieden

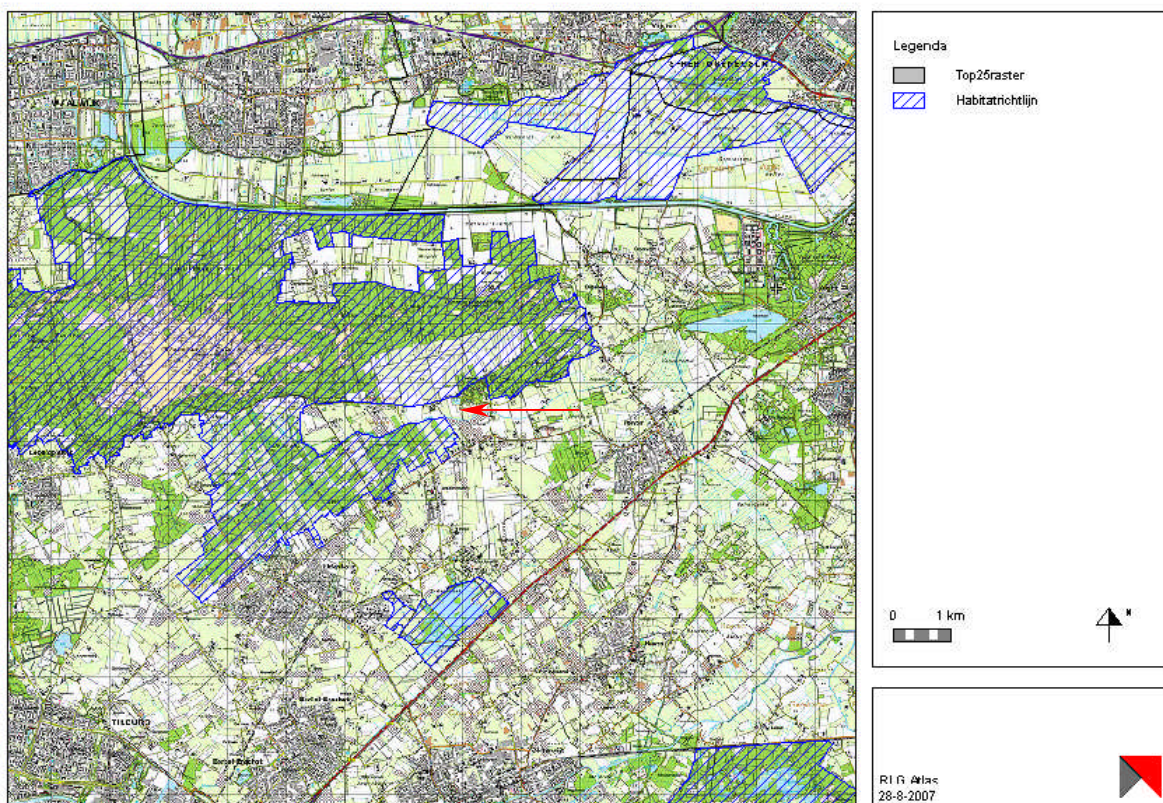
Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG, 21 mei 1992) richt zich op de biologische diversiteit door instandhouding van de natuurlijke habitat en wilde flora en fauna na te streven. Centraal

staat daarbij het behoud en herstel van deze natuurlijke habitat en wilde dier- en plantsoorten van gemeenschappelijk belang. Hiervoor wordt een Europees ecologisch netwerk gevormd door middel van de aanwijzing van speciale beschermingszones (Natura 2000, art. 3 HR). Daarnaast regelt de Habitatrichtlijn ook soortenbescherming. De Habitatrichtlijngebieden zijn, in afwijking van de vogelrichtlijngebieden, nog niet aangewezen en hebben daarom nog geen definitieve status. Wel heeft Nederland in 1997, 76 gebieden als zodanig aangemeld bij de Europese Commissie. Op basis van de aanmeldingen van de lidstaten stelt de Commissie een lijst vast van gebieden van communautair belang. Het beschermingsregime overeenkomstig artikel 6 van de Habitatrichtlijn geldt pas zodra een gebied op de lijst van gebieden van communautair belang zijn geplaatst art. 4, lid 5 HR). De commissie heeft deze lijst tot op heden nog niet vastgesteld waardoor er dus nog geen sprake is van een beschermingsregime. Daarom gelden rechtstreeks de bepalingen uit de Habitatrichtlijn.

De locatie is gelegen op circa 40 meter van Habitatgebied 'de Loonse en Drunense Duinen, de Brand en de Leemskuilen'. De negatieve effecten op dit gebied zullen naar verwachting gering zijn. In het MER zal dit nader worden onderzocht.

Figuur 5.8: Ligging van Habitatrichtlijngebieden in de omgeving

IPPC-richtlijn

Vanaf oktober 1999 moeten nieuwe (en belangrijke wijzigingen aan bestaande) inrichtingen voldoen aan de Europese IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control) richtlijn; vanaf oktober 2007 geldt deze eis ook voor alle bestaande inrichtingen. De IPPC-richtlijn is geïmplementeerd in de Wet milieubeheer en het Inrichtingen- en Vergunningen besluit (Stb. 1997, 418). Deze richtlijn bepaalt onder andere dat vergunningen voor de industriële inrichtingen moeten waarborgen dat die inrichtingen alle passende preventieve maatregelen tegen verontreinigingen worden getroffen, met name door toepassing van beste beschikbare

technieken (BBT of BAT). Hierbij dient rekening te worden gehouden met de technische kenmerken van de installatie en de geografische ligging alsmede de plaatselijke milieuomstandigheden.

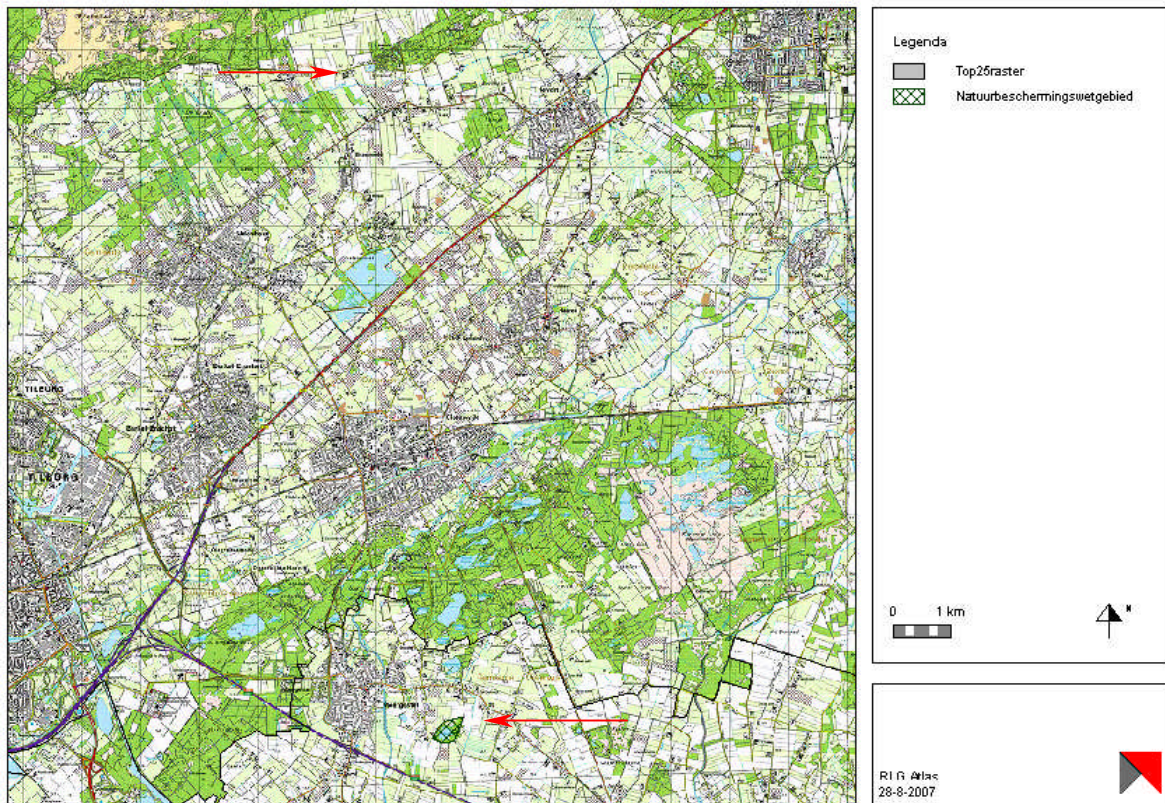
De locatie is gelegen in een verwevingsgebied, op korte afstand van bos- en natuurgebieden. In het MER zal onderzocht worden of de technische kenmerken, de geografische ligging van de inrichting en de plaatselijke milieuomstandigheden zodanig zijn dat de gewenste activiteit niet in strijd is met de IPPC-richtlijn. Tevens worden voor de activiteiten een aantal alternatieven, waaronder het zogenaamde "meest milieuvriendelijke alternatief", onderzocht. Hierbij wordt ingegaan op de systemen die op grond van de IPPC-richtlijn als BBT kunnen worden aangemerkt.

Natuurbeschermingswet

In Staatsblad nr. 403, 1998 is de Natuurbeschermingswet 1998 gepubliceerd. De Natuurbeschermingswet maakt het mogelijk natuurmonumenten te beschermen door deze aan te wijzen als 'beschermd natuurmonument' of 'staatsmonument', en aan een zodanige aanwijzing bepaalde rechtsgevolgen te verbinden. Onder natuurmonumenten verstaat de wet: terreinen of wateren, welke van algemeen belang zijn uit het oogpunt van natuurschoon of om hen natuurwetenschappelijke betekenis (art.1, sub b.). Tot natuurmonumenten kunnen ook landbouwgronden behoren. Dit geldt wanneer de in agrarisch gebruik zijnde percelen voldoende intrinsieke natuurwaarden bezitten of als deze percelen een integraal onderdeel uitmaken van het aangewezen natuurmonument.

De inrichting is gesitueerd op circa 11 kilometer van een ingevolge de Natuurbeschermingswet aangewezen gebied (Het Hildsven) Bij de totstandkoming van het MER zal worden onderzocht in hoeverre de voorgenomen activiteit leidt tot een toename van de ammoniakdepositie.

Figuur 7.7: Natuurbeschermingswetgebieden

Aardkundige waarden, landschap, cultuurhistorie en archeologie

De realisatie van het project heeft uiteraard een verandering van het landschap tot gevolg. De bebouwing heeft mogelijk gevolgen voor ter plaatse aanwezige cultuurhistorische en landschappelijke waarden. Ook kunnen door graafwerkzaamheden eventueel aanwezige archeologische waarden worden aangetast.

Onder aardkundige waarden vallen de verschijnselen en processen die te maken hebben met de vorming van het landschap. Daartoe behoren geologische, geomorfologische en bodemkundige verschijnselen en processen.

Aardkundige verschijnselen geven inzicht in de ontstaanswijze van het landschap. De aardkundige opbouw van een gebied is de basis voor de waterhuishouding en bodemopbouw en is van grote invloed op de samenstelling van flora en fauna. Gebieden met een gevarieerde aardkundige opbouw zijn van nature ook divers in ecologisch opzicht.

Aardkundige waarden gelegen binnen een agrarisch gebied moeten worden gevrijwaard van grondwerken, maatregelen ten behoeve van waterbeheersing e.d. Ook moet voorkomen worden dat maatregelen in de directe omgeving de herkenbaarheid van het aardkundige object aantasten.

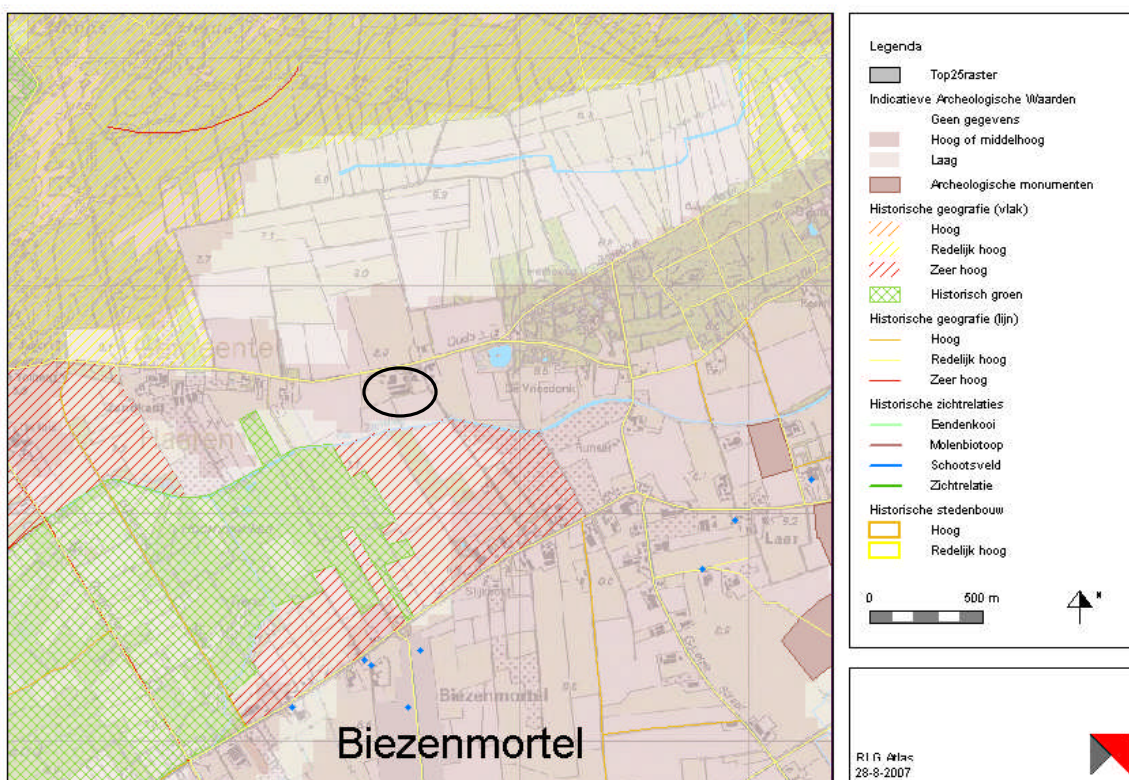
De Provincie Noord-Brabant wil aardkundige waarden behouden en beschrijft deze in de Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart Noord-Brabant. De kaart is opgesteld voor de beoordeling van (gemeentelijke) ruimtelijke plannen, reconstructie- en gebiedsplannen, en bij de toepassing van het ontgrondingenbeleid. Op de kaart staan begrenzingen en omschrijvingen van onder meer samenstelling en opbouw van de aardkorst, reliëfvormen aan het oppervlak, bodemtypen en (grond)waterstromingen.

De locatie is niet gelegen in een gebied met bijzondere aardkundige waarden. Het meest nabijgelegen gebied met aardkundige waarden is ongeveer 455 meter ten oosten van de locatie gelegen.

Om cultuurhistorische waarden in Noord-Brabant te behouden heeft Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant een Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW-kaart) vastgesteld, waarop de cultuurhistorische waarden van "bovenlokaal belang" zijn weergegeven. Bij ruimtelijke plannen dient aan deze kaart getoetst te worden.

Op de CHW-kaart is tevens de indicatieve archeologische verwachtingswaarde weergegeven. In gebieden met een hoge en middelhoge archeologische verwachtingswaarde bestaat er een kans dat er archeologische waarden aanwezig zijn. In gebieden met een lage indicatieve archeologische waarde is er een geringe kans op het aantreffen van archeologische waarden.

Figuur 7.8: CHW-kaart

Het perceel is gelegen in een gebied met een middelhoge tot hoge archeologische verwachtingswaarde. Om na te gaan in hoeverre sprake is van archeologische waarden zal een archeologisch vooronderzoek worden uitgevoerd. De verwachting is dat de bodem in het verleden zwaar is geroerd met het aanleggen van drainage en het diepploegen van het perceel. Door deze verstoring is de trefkans zeer klein. In het MER zal deze verwachting verder uitgewerkt worden.

De activiteit is verder niet in een gebied gelegen cultuurhistorische waarden.

6. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT

Aanleiding

Momenteel wordt ter plaatse een subfokbedrijf voor zeugen geëxploiteerd. Regelgeving op het gebied van milieu en dierenwelzijn verplicht het bedrijf ertoe om aanpassingen door te voeren aan de aanwezige stallen. Deze aanpassingen worden gecombineerd met een uitbreiding van het aantal dieren.

In de huidige bedrijfsvoering worden de geproduceerde biggen ingezet voor de productie van opfokzeugen. De initiatiefnemer is voornemens naast de productie van opfokzeugen tevens vleesvarkens af te mesten.

De opfokzeugen worden verkocht aan fokzeugenhouders in de omgeving en met vrachtwagens afgevoerd. De vleesvarkens worden met vrachtwagens direct naar de slachterij afgevoerd. Daar de winstmarges in de intensieve veehouderij steeds kleiner worden, moet er tegen een steeds lagere kostprijs worden geproduceerd. Dit is enkel mogelijk door middel van schaalvergroting, zodat alle vaste kosten kunnen worden uitgesmeerd over een groter aantal productie-eenheden.

Door realisatie van het plan ontstaat een modern en gesloten varkenshouderij, die milieutechnisch, bedrijfseconomisch en qua dierenwelzijn voldoet aan de eisen van deze tijd. Onder een gesloten varkenshouderij wordt verstaan: een varkenshouderij met zowel fokvarkens- als vleesvarkensplaatsen in een zodanige verhouding, dat alle op het bedrijf geboren biggen tot het moment van afleveren op het bedrijf kunnen verblijven. De initiatiefnemer kiest voor een gesloten varkenshouderij om diverse redenen. Er is geen sprake van transport van gespeende biggen naar een aparte locatie voor vleesvarkens. Dit is vanuit het oogpunt van dierenwelzijn positief, en ook het risico van verspreiding van eventuele dierziekten is hiermee tot een minimum beperkt. Ook het milieu is gebaat bij een bedrijfsopzet waarbij minder transportbewegingen noodzakelijk zijn. Dit leidt tot minder uitstoot van uitlaatgassen en tot een lagere geluidbelasting.

In de nieuwe situatie zal de bedrijfsomvang uitkomen op een gesloten varkenshouderij met 124 kraamzeugen, 511 guste en dragende zeugen, 4 dekberen, 3.183 opfokzeugen, 2.276 gespeende biggen en 2.880 vleesvarkens.

Na realisatie van de plannen ontstaat er een gesloten bedrijfssituatie. De verwachting is dat na realisering van de plannen circa 16.500 gespeende biggen geproduceerd. Hiervan worden circa 8.500 biggen opgelegd in de eigen vleesvarkensstal en circa 8.000 in de stallen voor opfokzeugen.

De geproduceerde opfokzeugen worden gedeeltelijk ingezet op het eigen bedrijf als productiezeug. De resterende opfokzeugen en de geproduceerde vleesvarkens worden verkocht aan derden.

Door het bedrijf op een locatie te concentreren is het mogelijk om optimaal te profiteren van alle voordelen, zowel vanuit economisch opzicht als op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening. Het economische voordeel komt vooral tot uiting in de vorm van de verwerking van mest. Verwerking van mest is financieel haalbaar bij de verwerking van grotere hoeveelheden. Op het perceel aan de Oude Bosschebaan 22 en Oude Bosschebaan 20 wordt een installatie gerealiseerd, waarmee de mest wordt gescheiden en gecomposteerd. Op deze manier wordt er een hoogwaardige meststof geproduceerd en de hoeveelheid af te voeren mest verminderd.

Door de stallen op het bouwblok te clusteren, is de ruimtelijke impact van de beoogde activiteit beduidend laag. Wanneer de stallen meer verspreid zouden worden gesitueerd (wellicht op een ander locatie), is de visuele uitstraling naar de omgeving groter. Door de stallen te clusteren,

ontstaat een compact geheel, dat met een goede landschappelijke inpassing grotendeels aan het zicht kan worden onttrokken.

Uiteindelijk wordt ter plaatse een projectlocatie ontwikkeld, waarop een duurzame wijze varkens worden geproduceerd. Door toepassing van luchtwasininstallaties wordt de geur-, ammoniak- en fijnstofuitstoot tot het minimum beperkt. Omdat ook aan alle dierenwelzijnseisen wordt voldaan is ook vanuit dit oogpunt sprake van een duurzame productiewijze.

De voorgenomen activiteit

De initiatiefnemer exploiteert op de huidige locatie al geruime tijd een opfokbedrijf voor zeugen. Om de gewenste activiteit te kunnen exploiteren wordt tussen stal 3 en 4 een nieuwe stal (stal 11, zie bijlage 1) voor 40 kraamzeugen, 84 dragende zeugen en 24 opfokzeugen gerealiseerd. De dragende zeugen worden in deze stal in groepshuisvesting gehouden. Tevens wordt er een nieuwe stal (stal 12) gebouwd voor de huisvesting van 2.880 vleesvarkens.

Het aantal dieren binnen de bestaande stallen wordt uitgebreid. Dit is mogelijk, omdat ten tijde van de nieuwbouw, welzijnswetgeving van toepassing was met grotere oppervlakte-eisen voor vleesvarkens/ opfokzeugen en gespeende biggen. Doordat deze regelgeving nu is versoepeld, is de stalcapaciteit iets groter geworden.

Bij de bepaling van het aantal benodigde plaatsen voor gespeende biggen, vleesvarkens en opfokzeugen is uitgegaan van een biggenproductie per gemiddeld aanwezige fokzeug, die boven het landelijk gemiddelde ligt. Gerekend is met 27 gespeende biggen per fokzeug per jaar. Gezien de enorme verbetering van de technische resultaten in de varkenshouderij in de afgelopen jaren is dit een reële aanname.

Stal 4, 5, 11 en 12 (zie bijlage 1) worden voorzien van een gecombineerde luchtwasser, evenals een deel van stal 3. Door luchtwassystemen toe te passen wordt de ammoniakemissie met 70% verminderd. Daarnaast is sprake van een aanzienlijke geurreductie (tot 90%) en reductie van fijn stof (circa 80 à 90%).

Het bedrijf wordt voorzien van een voerinstallatie, waarmee reststromen uit de levensmiddelenindustrie (de zogenaamde bijproducten) worden verwerkt tot hoogwaardig veevoer..

Op het bedrijf wordt een mestverwerkingsinstallatie gerealiseerd. De mest die op het bedrijf wordt geproduceerd wordt met deze installatie verwerkt.

Het verwerken van mest dient verschillende doelen:

- het verminderen van de hoeveelheid af te voeren mest;
- het verbeteren van de kwaliteit van de mest.

Op de locatie aan de Oude Bosschebaan 22 wordt in een bestaande loods een proefopstelling van een omgekeerde osmose-installatie opgesteld. Met deze installatie wordt de dunne fractie van mest gescheiden in zuiver water en een digestaat, dat wordt teruggevoerd in de mestkelder. Het zuivere water wordt hergebruikt (indien mogelijk als beregeningswater, en als waswater voor de luchtwassers). Deze mogelijkheden zullen in de MER onderzocht worden.

De omgekeerde osmose-installatie is een volledig gesloten systeem, waardoor emissies uitgesloten zijn.

Op de locatie aan de Oude Bosschebaan 20 wordt hoofdzakelijk een deel van de dikke fractie van de verwerkte mest opgeslagen. De dikke fractie wordt in pandig opgeslagen.

De vervolgstap (de compostering) voor de verwerking van de dikke fractie vindt tevens op deze locatie plaats. In de voormalige varkensstal wordt de dikke fractie, gemengd met een dragermateriaal en geënt met een specifieke micro-flora, laagsgewijs aangebracht. Hiermee wordt een composteringsproces (koele compostering) op gang gebracht, en na enkele weken is

stabiele compost ontstaan. De emissies die ontstaan bij dit proces zijn beperkt. Om deze emissies van geur en ammoniak nog verder te beperken wordt de ruimte voorzien van een afzuiging, waarmee de vrijkomende lucht door een biofilter wordt geleid. Na de realisatie van het biofilter worden de geur- en ammoniakuitstoot van de installatie gemeten.

De mestverwerkingsinstallatie wordt geëxploiteerd door de initiatiefnemer, en de werkzaamheden worden uitgevoerd door personeel het bedrijf zelf. Hierdoor is sprake van technische, organisatorische en functionele bindingen tussen deze beide bedrijfsonderdelen, waardoor het varkensbedrijf en de mestverwerkingsinstallatie als één inrichting moeten worden aangemerkt.

Juridisch gezien is sprake van één inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, wanneer bedrijfsonderdelen voldoende technische, functionele of organisatorische bindingen met elkaar hebben. In deze situatie is sprake van 2 afzonderlijke inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer.

Kenmerken van de voorgenomen activiteit

In deze paragraaf worden de activiteiten nader omschreven. Ingegaan wordt op het totale productieproces, waarbij met name aandacht wordt geschonken aan de emissies naar de omgeving, en de wijze waarop deze worden voorkomen of beperkt. Deze omschrijving kan worden gezien als een eerste aanzet tot het uiteindelijke voorkeursalternatief.

Productieproces

Huisvesting dieren, ammoniak- en geuremissie

Stal 4, 5, 11 en 12 (zie bijlage 1) worden voorzien van een gecombineerde luchtwasser, evenals een deel van stal 3. Gecombineerde luchtwassers kenmerken zich door een hoge reductie van ammoniak, geur en fijn stof. Hierbij moet worden opgemerkt dat een maximale geurreductie én een maximale ammoniakreductie tegelijk erg moeilijk haalbaar is.

Gecombineerde luchtwassersystemen verminderen de ammoniakemissie en geuremissie met meer dan 70%. Ook de reductie van fijn stof is groot; reducties van 85 tot 90% zijn haalbaar.

In tabel 6.2 is een berekening weergegeven van de geur- en ammoniakemissie van de het bedrijf. Hierbij is gerekend met gecombineerde luchtwassers, die een reductie behalen van 70% ammoniak en 90% geur. Dit komt overeen met de geur- en ammoniakreductie van gecombineerde luchtwassers die recentelijk in de Regeling ammoniak en veehouderij en de Regeling Geurhinder en veehouderij zijn opgenomen. De verwachting is dat de techniek van gecombineerde luchtwassers het komende jaar sterk verbetert.

Tabel 6.2: Geur- en ammoniakemissie van de varkenshouderijen

Stal nr.	Huisvestingssysteem	Diercategorie	Aantal dieren (plaatsen)	Ammoniak		Stank (OU _E /s)	
	Houderij/hoktype			Kg NH ₃ per dier	Totaal kg NH ₃	geuremissie/ dier (OU _E /s/dier)	Totaal OU _E /s
1	overige huisvestingssystemen	guste/dragende zeugen, individuele huisvesting	172	4.2	722.4	18.7	3,216
2	overige huisvestingssystemen	gespeende biggen, hokopp. < 0,35 m ²	740	0.6	444.0	7.8	5,772
3	Gecombineerd luchtwassysteem.	gespeende biggen, hokopp. < 0,35 m ²	384	0.18	69.1	1.6	614

	overige huisvestingssystemen	kraamzeugen	63	8.3	522.9	27.9	1,758	
	Gecombineerd luchtwassysteem.	kraamzeugen	21	2.49	52.3	5.6	118	
4	Gecombineerd luchtwassysteem.	guste/dragende zeugen, individuele huisvesting	255	1.26	321.3	3.7	944	
	Gecombineerd luchtwassysteem.	dekberen, 7 mnd en ouder	4	1.65	6.6	3.7	15	
	Gecombineerd luchtwassysteem.	gespeende biggen, hokopp. < 0,35 m ²	1,152	0.18	207.4	1.6	1,843	
5	Gecombineerd luchtwassysteem.	Opfokzeugen hokopp. < 0,8 m ²	1,152	0.75	864	4.6	5,299	
6	IC-V met stalen rooster BB97.07.056	Opfokzeugen hokopp. > 0,8 m ²	2,016	1	2,016.0	17.9	36,086	
	Overige huisvestingssystemen	Opfokzeugen hokopp. > 0,8 m ²	15	3.5	52.5	23.0	345	
11	Gecombineerd luchtwassysteem.	kraamzeugen	40	2.49	99.6	5.6	224	
	Gecombineerd luchtwassysteem.	Guste/dragende zeugen, groepshuisvesting	84	1.26	105.8	3.7	311	
	Gecombineerd luchtwassysteem.	Opfokzeugen hokopp. > 0,8 m ²	24	1.05	25.2	4.6	110	
12	Gecombineerd luchtwassysteem.	Vleesvarkens hokopp. > 0,8 m ²	2,880	1.05	3,024	4.6	13,248	
					totaal NH₃	8,533.1	totaal OUE/s	69,903

Ventilatie

Stal 4, 5, 11, 12 en gedeeltelijk stal 3 worden mechanisch geventileerd, en voorzien van centrale afzuigsystemen of lengteventilatie. Bij centrale afzuiging wordt het ventilatiedebiet door middel van meet- en smoorunits in elke afdeling afzonderlijk geregeld. De geïnstalleerde ventilatiecapaciteit is wat groter dan de ventilatiebehoefte. Dit is gunstig voor het energieverbruik. Daarnaast heeft dit als voordeel dat een ventilator bij een lager toerental minder geluid produceert en dat in geval van calamiteiten extra capaciteit voorhanden is.

Grondstoffen

De aanvoer van grondstoffen ten behoeve van de varkenshouderij bestaat in hoofdzaak uit voer, water, propanaan en elektriciteit.

Aan de dieren wordt brijvoer gevoederd. Het brijvoer bestaat voor ongeveer de helft uit bijproducten uit de levensmiddelenindustrie. Vanuit het oogpunt van voedselveiligheid worden geen bederfelijke of onbetrouwbare producten aangewend. Ook producten waarvan de samenstelling of kwaliteit sterk wisselt worden niet toegepast.

Naast bijproducten bestaat het brijvoer voor 30% uit enkelvoudige grondstoffen (CCM, granen en dergelijke), 10% aanvullend mengvoer en 10% water. Per zeugenplaats wordt 4.400 kg brijvoer verstrekt, per gespeende biggenplaats 120 kg, per vleesvarkensplaats 800 kg en per opfokzeug 900 kg.

Op het bedrijf wordt in totaal wordt 8.192 ton per jaar aan brijvoer aangevoerd, waarvan 4.096 ton bestaat uit bijproducten, 2.458 ton uit enkelvoudige grondstoffen en 819 ton aanvullend mengvoer. Tevens wordt jaarlijks 819 m³ water aan het voer toegevoegd.

De voerproducten worden opgeslagen in of in de directe nabijheid van de voerkeuken. De droge bijproducten worden opgeslagen in voersilo's, welke in de voerkeuken zijn gelegen. De opslagcapaciteit van droge bijproducten bedraagt 216 m³.

De natte bijproducten worden opgeslagen in silo's. De opslagcapaciteit van de silo's tezamen bedraagt 546 m³.

De mengvoerders en grondstoffen worden opgeslagen in silo's. De totale opslagcapaciteit per bedrijf bedraagt 300 m³.

Het waterverbruik per fokzeugenplaats bedraagt 8 m³ per jaar, (inclusief drinkwater voor gespeende biggen/beren). Het waterverbruik per opfokzeugenplaats is ongeveer 1,6 m³ per jaar. Het waterverbruik per vleesvarkensplaats bedraagt 1,2 m³ per jaar. Dit betreft voornamelijk drinkwater voor de dieren. Vanuit de mestverwerkingsinstallatie komt schoon water vrij, dat zoveel mogelijk voor alle doeleinden (behalve drinkwater) wordt hergebruikt. In totaal bedraagt het jaarlijkse waterverbruik 12.288 m³.

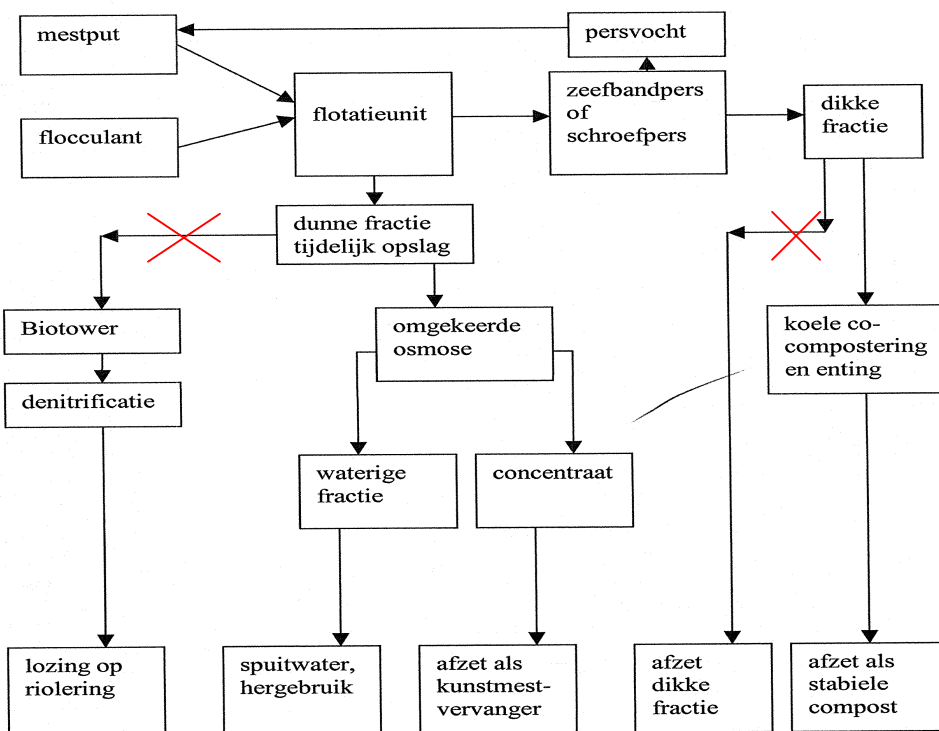
Het drinkwater zal worden opgepompt uit eigen bronnen. Op het bedrijf zijn 2 bronnen aanwezig. De eerste bron heeft een diepte van 55 meter en een capaciteit van 10 m³ per uur, de tweede bron heeft een diepte van 30 meter en een capaciteit van 25 m³ per uur (voor deze bron heeft de initiatiefnemer reeds een vergunning)

Het energieverbruik op een varkensbedrijf wordt in hoofdzaak bepaald door het ventilatiesysteem en de verwarmingsinstallatie.

De vleesvarkensstal worden uitgevoerd met vloerverwarming met een rondpompsysteem. Hiermee wordt de warmte, die door zwaardere varkens wordt geproduceerd, via het vloerverwarmingcircuit getransporteerd naar de afdelingen waarin lichte (jongere, warmtebehoevende) varkens zijn gehuisvest. Voorgenomen bedrijfsopzet verbruikt zeer weinig energie (aardgas) voor het verwarmen van de stallen.

Het geavanceerde ventilatiesysteem waarborgt dat niet meer wordt geventileerd dan nodig is. Door toepassing van frequentieregelaars, in combinatie met centrale afzuiging én een goede isolatie zal een forse energiebesparing worden bewerkstelligd. De luchtwassers hebben een hoger energieverbruik tot gevolg. De ventilatielucht moet immers door een waspakket worden geleid en dit waspakket heeft een bepaalde luchtweerstand. De nieuwste generatie luchtwassers kenmerkt zich door een aanzienlijk lager energieverbruik ten opzichte van de oudere luchtwassers. Dit wordt vooral bereikt door het aanstroomoppervlak te vergroten. Hierdoor kunnen de waspakketten aanmerkelijk dunner worden uitgevoerd bij een even groot contactoppervlak.

In onderhavig project wordt de mest afkomstig van het bedrijf wordt op de locatie aan de Oude Boschebaan 22 en Oude Bosschebaan 20 zelf verwerkt. In onderstaand schema staat het proces stap voor stap weergegeven.

✗ deze processtroom vindt momenteel nog wel plaats, maar zodra de installatie uitgebreid is en volledig verwerkt wordt middels het principe van omgekeerde osmose, vindt deze processtroom niet meer plaats

figuur 6.1 Productieschema mestverwerking

De totale verwerkingscapaciteit betreft momenteel 5.000 ton per jaar. Na de uitbreiding zal de verwerkingscapaciteit 12.000 ton gaan bedragen.

Eindproduct

Het eindproduct bestaat uit circa 9.000 slachtrijpe vleesvarkens verkocht en 8.500 opfokzeugen.

Nevenproducten

Verder komt er op het bedrijf drijfmest vrij. De drijfmest wordt afgevoerd naar de mestverwerkingsinstallatie. De totale drijfmestproductie is weergegeven in onderstaande tabel

Diercategorie	Aantal	Mestproductie per dier (in m ³)	Totaal
Vleesvarkens	2.880	1,2	3.456 m ³
Gespeende biggen	2.276	0,6	1.365,6 m ³
Kraamzeugen	124	5,8	719,2 m ³
Guste en dragende zeugen	511	3,2	1.635,2 m ³
Dekberen	4	3,3	13,2 m ³
Opfokzeugen	3.183	1,3	4.137,9 m ³
			11.327,1 m³

De totale drijfmestproductie bedraagt 11.327 m³ per jaar. Het soortelijk gewicht van drijfmest bedraagt (gemiddeld) 1,025 kg/liter. Per jaar wordt derhalve circa 11.610 ton mest geproduceerd.

De mestverwerkingsinstallatie verwerkt de mest. Bij het beoogde procédé komt zuiver water, concentraat en stabiele compost vrij.

Het vrijkomende water is dermate schoon, dat het geschikt is voor hergebruik. Het kan daardoor hergebruikt worden als waswater voor de luchtwassers, en als reinigingswater voor de stallen. Het concentraat bestaat uit de zouten die van de dunne fractie, middels de omgekeerde osmose, zijn ontdaan. Dit concentraat kan als kunstmestvervanger afgezet worden.

Bij het gebruik van luchtwasinstallaties komt spuiwater vrij. De hoeveelheid en de aard van het spuiwater is sterk afhankelijk van het merk en type luchtwasser. Hieronder is per bedrijf de hoeveelheid spuiwater berekend, uitgaande van de normen uit het monsternameprotocol voor gecombineerde luchtwasser.

124	kraamzeugen	x	125	=	15.500 liter/jaar
511	guste/dragende zeugen	x	65	=	33.215 liter/jaar
2276	gespeende biggen	x	11	=	25.036 liter/jaar
4	dekberen	x	85	=	340 liter/jaar
2880	vleesvarkens	x	65	=	187.200 liter/jaar
3183	opfokzeugen	x	65	=	206.895 liter/jaar
Totaal:					468.186 liter/jaar

Dit spuiwater wordt opgeslagen in een tank. In de meeste gecombineerde luchtwassers wordt zwavelzuur gebruikt om ammoniak uit de stallucht te binden. Het spuiwater bevat hierdoor veel ammoniumsulfaat, en wordt door een daartoe bevoegd bedrijf afgevoerd. Een aantal bedrijven hebben een ontheffing ingevolge de Meststoffenwet, waardoor het spuiwater kan worden aangemerkt als meststof. Indien dit niet het geval is moet het spuiwater worden aangemerkt als afvalstof, en dienen de eisen uit het Besluit afvoer gevaarlijke afvalstoffen (BAGA) in acht te worden genomen.

De productie van rest- en afvalstoffen

Afvalproducten

De afvalstoffen die worden geproduceerd zijn beperkt tot kadavers.

De uitval van opfokzeugen, kraamzeugen, guste- en dragende zeugen en dekberen is zéér gering en nagenoeg verwaarloosbaar. Het uitvalspercentage van vleesvarkens bedraagt circa 2,0% en 1% bij gespeende biggen. Het gemiddelde gewicht van de uitgevallen dieren ligt op gemiddeld 16 kg voor biggen, en 40 tot 45 kg voor vleesvarkens. Dit komt neer op (58 x 42,5=2465 kg +23 x 16 = 368 kg) 2883 kg kadavers per jaar. De kadavers worden gekoeld bewaard en minimaal 1 maal per week opgehaald, indien nodig vaker. Alleen door bijzondere omstandigheden of calamiteiten als dierziekten en hittegolven is het mogelijk dat dit uitvalpercentage tijdelijk iets hoger ligt.

Op het bedrijf komt tevens normaal bedrijfsafval vrij (huishoudelijk). De hoeveelheid bedraagt circa 1.050 kg/ jaar. Op het bedrijf komt bij onderhoudswerkzaamheden aan stalinrichting e.d. oud ijzer vrij.

De hoeveelheid is afhankelijk van de grootte en soort onderhoud. Naar schatting wordt niet meer dan 100 kg. oud ijzer/ jaar afgevoerd.

Per jaar komt max. 6.000 kg. landbouwplastic vrij als afval.

De afvalstoffen worden opgehaald (of gebracht naar) erkende inzamelaars/ vergunninghouders.

Het bedrijfsafvalwater (o.a. reinigingswater van stallen en veetransport-wagens) dat binnen de inrichting ontstaat, wordt opgevangen in de drijfmestputten en samen met de drijfmest uit de inrichting afgevoerd. Vanuit de inrichting vinden geen lozingen van bedrijfsafvalwater plaats op het oppervlaktewater. Het huishoudelijk afvalwater uit de hygiënesluis en kantoor wordt

geloosd op de gemeentelijke riolering. Enkel het regenwater wordt geloosd op het oppervlaktewater.

Andere afvalstoffen komen slechts incidenteel vrij.

Gevaarlijk afval

Het spuiwater van de luchtwasinstallaties kan in voorkomende gevallen als gevaarlijke afvalstof worden beschouwd. Indien de wasser is uitgerust met een wasfase waarin zwavelzuur wordt toegepast, dan bevat het spuiwater onder meer ammoniumsulfaat. Het afvoeren moet dan plaatsvinden volgens het BAGGA, tenzij de afvoerende partij een ontheffing heeft in het kader van de Meststoffenwet.

Andere gevaarlijke afvalstoffen (oude TL-lampen, restanten medicijn en bestrijdingsmiddelen) komt slechts beperkt vrij. Deze afvalstoffen worden incidenteel, via erkende inzamelaars afgevoerd.

Bedrijfsafvalwater

Het bedrijfsafvalwater (o.a. reinigingswater en spoelwater) dat binnen de varkenshouderijen ontstaat wordt opgevangen in de drijfmestputten en samen met de drijfmest afgevoerd. Het water dat ontstaat bij het behandelen van de dunne fractie is dermate schoon, dat het geschikt is voor hergebruik. Met dit water worden de stallen gereinigd, tevens wordt het gebruikt als waswater voor de luchtwassers.

De verwachting is dan ook dat vanuit de inrichting geen lozingen van het bedrijfsafvalwater plaatsvinden op het oppervlaktewater of de gemeentelijke riolering. Via een waterbalans zullen de verschillende waterstromen in het MER in beeld worden gebracht.

Landschappelijke inpassing

De locatie is gelegen in de nabijheid van grote natuurgebieden, afgewisseld met kleine open agrarische gebieden. Om de bedrijfsgebouwen in te passen in de omgeving, zal een landschappelijk inpassingsplan deel uitmaken van het M.E.R. Met groensingels en houtopstanden worden de bedrijfsgebouwen grotendeels aan het zicht onttrokken. Hierbij zal zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van gebiedseigen beplanting.

Het landschappelijk inpassingsplan zal worden afgestemd op de bestemmingen van de diverse delen van het perceel. Door delen van het perceel te bestemmen als groenvoorziening wordt het feitelijk aanbrengen gewaarborgd.

Alternatieven

Binnen de gehele inrichting worden technieken en maatregelen toegepast, waarmee de emissies vanuit de inrichting reeds vergaand worden verminderd. Een nog verdergaande reductie is met de huidige stand der techniek nog niet mogelijk. Mogelijk is iets verdergaande reductie van de ammoniak in de toekomst haalbaar, maar dit leidt vaak weer tot een toename van de geuruitstoot.

Theoretisch gezien is een nog verdergaande reductie van ammoniak en geur mogelijk, door een chemische luchtwasser met 95% ammoniakreductie toe te passen, en de lucht vervolgens door een biofilter te leiden. Vanwege de gevoeligheid van het biologisch proces in een biofilter voor zure omstandigheden is het echter de vraag of dit praktisch haalbaar is. In het kader van het MER kan deze mogelijkheid nader worden onderzocht.

7. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de belangrijkste gevolgen die het plan voor de omgeving kan hebben. Dit beeld is summier en niet volledig, en is slechts bestemd om enig inzicht te verschaffen. Het MER zal uiteindelijk een betrouwbaar en volledig beeld van alle milieugevolgen geven.

De belangrijkste emissies die binnen de inrichting ontstaan zijn geluidemissie, ammoniakemissie en geuremissie. Ten behoeve van een vergunning Wet milieubeheer worden de nadelige effecten van deze emissie op de omgeving getoetst en beoordeeld.

Risico's van ongevallen en abnormale omstandigheden

Met betrekking tot de gebruikte technologieën

Het grootste risico voor een varkenshouderij betreft het uitvallen van de stroom. Door het wegvallen van de netspanning zullen ook de ventilatoren stilvallen. Het gevolg van het stilvallen van de ventilatoren is dat er onvoldoende luchtverversing zal plaatsvinden met als gevolg dat de dieren kunnen stikken.

Om dit risico weg te nemen is er op het bedrijf een noodstroomaggregaat aanwezig die ingezet kan worden bij het wegvallen van de netspanning.

Met betrekking tot de bedrijfsvorm

Veehouderijbedrijven lopen het gevaar dat, van rijkswege, vervoersverboden worden opgelegd na het uitbreken van een veeziekte. Het gevolg hiervan is dat, gedurende een onbepaalde periode, geen dieren of mest van het bedrijf mogen worden afgevoerd. Het gevolg van een dergelijk vervoersverbod is dat de dieren en de mest gedurende langere tijd op het bedrijf moeten worden opgeslagen.

Met de nieuwe bedrijfsopzet kunnen dergelijke vervoersverboden voor een langere tijd kunnen worden opgevangen.

Veiligheidsaspecten

Een gevaarsaspect voor een veehouderij is het uitbreken van brand. Het ontstaan van brand levert een gevaar op voor mens en dier. Om een eventuele brand snel te kunnen bestrijden is het bedrijf voorzien van brandblusmiddelen. Bij de bouw van de nieuwe installatie wordt de wet- en regelgeving op het gebied van brandveiligheid in acht genomen. De materialen die worden toegepast zijn brandvertragend, en in de stal zijn blusmiddelen aanwezig. Ook zal op het bedrijf een bluswatervoorziening worden aangebracht.

Binnen de inrichtingen zal zwavelzuur worden opgeslagen, waarmee het waswater van de luchtwassers wordt aangezuurd. Tevens worden in de voerkeukens kleine hoeveelheden zwakke, organische zuurmengsels opgeslagen waarmee het voer wordt aangezuurd. De exacte hoeveelheden zijn afhankelijk van diverse zaken, van het merk en type luchtwasser, voerstrategieën e.d., en daarom nog niet bekend. In het MER wordt alle informatie, zoals plaats, hoeveelheden en voorzieningen inzichtelijk gemaakt.

Bij het vergisten van mest wordt gas geproduceerd, dat wordt verbrand in een generator met warmte-kracht-koppeling. Deze vergistingsinstallatie wordt zodanig uitgevoerd de veiligheid niet in gevaar komt. Zo worden meerdere WKK-motoren geplaatst, zodat ook gas wordt verbrand wanneer één van de motoren uitvalt. Daarnaast worden het gehele proces bewaakt met automatische metingen en registraties. Eventuele calamiteiten worden zo in een vroeg stadium geconstateerd.

Calamiteitenoverzicht

In het kader van het MER worden alle calamiteiten, waarvan redelijkerwijs kan worden verondersteld dat ze kunnen optreden, samengevat in een overzicht.

Geurhinder

Vanuit een veehouderij vindt geuruitstoot plaats. In het kader van het MER is geurhinder een aspect waaraan ruime aandacht wordt besteed.

De geuruitstoot vanuit stallen wordt beoordeeld aan de hand van de Wet geurhinder en veehouderij. Deze wet vormt het exclusieve toetsingskader voor het beoordelen van geurhinder vanuit stallen van veehouderijen.

Andere geurbronnen (zoals brijvoerinstallaties, mestopslagen, mestverwerking, e.d.) blijven in deze wet buiten beschouwing, en dienen op een andere wijze te worden beoordeeld. In het MER worden deze geuremissies afzonderlijk beschouwd. Ook deze installaties worden daar waar nodig voorzien van een luchtwassysteem, waardoor mogelijke geuruitstoot vanuit deze installaties wordt beperkt.

De wet is gebaseerd op het bepalen van een geurcontour middels een verspreidingsmodel (V-Stacks). De omvang van deze geurcontour is enerzijds afhankelijk van de aard van de gevoelige objecten (binnen of buiten de bebouwde kom), en anderzijds afhankelijk van de norm die de gemeenteraad in een verordening heeft vastgesteld. Zo lang een gemeente nog geen verordening heeft vastgesteld (wat de gemeente Haaren niet voornemens is) dient te worden uitgegaan van de "standaardnormen" uit de Wet geurhinder en veehouderij. Deze standaardnormen bedragen in concentratiegebieden buiten bebouwde kom $14 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ en Binnen bebouwde kom $3 \text{ OU}_E/\text{m}^3$.

Door toepassing van emissiearme stalsystemen kan de geurhinder fors worden verminderd. De door een veehouderij geproduceerde geurhinder wordt uitgedrukt in odour-units per seconde (OU_E/s). Voor iedere diercategorie zijn omrekenfactoren gedefinieerd, die de geuruitstoot bepalen in odour-units per dier per seconde. De geuruitstoot van de voorgenomen activiteit vanuit de beide bedrijven is berekend in paragraaf 6.3

Door de plaats, hoogte, doorsnede, uittreesnelheid en de geuruitstoot van de verschillende emissiepunten in het verspreidingsmodel in te voeren, kan de contour worden berekend. Hierbij speelt ook de gebouwhoogte van de omliggende gebouwen, de meteorologie en de ruwheid van het omliggende terrein een rol.

In de omgeving van het bedrijf zijn diverse woningen gelegen. Voor de woningen aan de adressen Oude Bosschebaan 21, 24 en 35 is een geurnorm van $14 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ van toepassing. De overige in de omgeving gelegen woningen maken allen deel uit van een veehouderij, waardoor ten opzichte van deze woningen een vaste afstand van 50 meter in acht moet worden genomen. Bij het opstellen van het MER wordt de ter plaatse geldende norm in acht genomen.

Ammoniakuitstoot

De ammoniakuitstoot van de voorgenomen activiteit is berekend in paragraaf 6.3 (tabel 6.2). De ammoniakemissie van het bedrijf bedraagt $8.533,1 \text{ kg}$ per jaar.

De inrichting is gelegen op meer dan 250 meter van een voor verzuring gevoelig gebied. Het betreft het bosgebied dat is gelegen ten zuid-westen van de inrichting; de afstand tot dit gebied bedraagt 255 meter.

Op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) is uitbreiding van een veehouderij daarom toegestaan.

In het kader van de IPPC-richtlijn dient te worden nagegaan of de technische kenmerken van de installatie en de geografische ligging alsmede de plaatselijke milieuomstandigheden aanleiding geven tot het verder verminderen van de verontreiniging. In het kader van het MER wordt onderzocht of de toename van de ammoniakemissie leidt tot een significante toename van de verontreiniging.

Vanwege de ligging van het Habitatrictlijngebied 'Loonsche en Drunensche Duinen, de brand en de Leemkuilen' op circa 40 meter, moet tevens worden onderzocht of de ammoniakemissie leidt tot significante toename van negatieve gevolgen ten aanzien van dit gebied.

In de omgeving zijn geen boomgaarden of –kwekerijen gelegen. Van directe schade als gevolg van de uitstoot van ammoniak is derhalve geen sprake.

Geluid

De geluidproductie is in hoofdzaak afkomstig van transportbewegingen, laden en lossen van producten en ventilatoren. Om de geluidbelasting naar de omgeving in beeld te brengen zal een akoestisch onderzoek worden uitgevoerd, waarbij voor elk bedrijf wordt onderzocht of dit bedrijf kan voldoen aan de geluidnormen die door het bevoegd gezag als voorschrift aan de milieuvergunning zal worden verbonden.

Energie

Het energieverbruik op een varkenshouderij wordt in hoofdzaak bepaald door de verwarmingsinstallatie en het ventilatiesysteem.

Het geavanceerde ventilatiesysteem waarborgt dat niet meer wordt geventileerd dan nodig is. In combinatie met een goede isolatie zal dit resulteren in een zo laag mogelijk energieverbruik.

Het aantal transportbewegingen wordt verlaagd door de dunne fractie de zuiveren tot zuiver water en vervolgens zoveel mogelijk te hergebruiken.

Een energiebalans van het totale plan zal deel uitmaken van het MER. Hiermee wordt de energiehuishouding van het plan inzichtelijk gemaakt. Daar waar mogelijk worden besparingsmaatregelen doorgevoerd.

Waterverbruik

Binnen de inrichting wordt water gebruikt. In de stallen worden morsarme drinkwatervoorzieningen. De stallen worden gereinigd met hogedrukreinigers. Op deze wijze wordt het waterverbruik tot het minimum beperkt.

Ook wordt ernaar gestreefd om zoveel mogelijk water te hergebruiken. Door de dunne fractie die vrijkomt bij de mestverwerking te zuiveren is dit mogelijk.

Bodem/grondwater

Bij een aantal bedrijfsonderdelen –en activiteiten is in meer of mindere mate sprake van een risico op verontreiniging van bodem of grondwater. Uiteraard wordt in het MER onderzocht op welke wijze deze risico's kunnen worden uitgesloten, dan wel tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden verminderd.

De volgende activiteiten/bedrijfsonderdelen brengen een risico op bodem- of grondwaterverontreiniging met zich mee:

- de opslag van zwavelzuur ten behoeve van de luchtwassers;
- de opslag van spuiwater;
- de opslag van brijvoer en sommige bijproducten;
- de opslag van dieselolie, HBO en Benzine;

- de werkzaamheden in een werkplaats.

Naast het vermijden van risico's op verontreiniging, zal op de plaatsen waar bodembedreigende activiteiten plaatsvinden tevens de nulsituatie van de bodem in beeld worden gebracht.

Oppervlaktewater

Op het oppervlaktewater wordt alleen (niet verontreinigd) hemelwater dat afkomstig is van daken en erfverhardingen geloosd. Dit water wordt over het algemeen opgevangen in een of meer retentievoorzieningen die op het perceel zijn gelegen. In deze retentievoorzieningen zakt het water meestal in de bodem. Alleen bij zeer extreme regenval kunnen deze retentievoorzieningen de grote hoeveelheid water niet geheel verwerken, en zal een deel via een overloop in het oppervlaktewater terecht komen. Hierbij dient echter benadrukt te worden dat het enkel schoon hemelwater betreft.

Andere lozingen vinden niet plaats. Een vergunning in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewater (Wvo) is niet vereist.

Luchtkwaliteit

Op 19 juli 2001 is het Besluit luchtkwaliteit (Blk) in werking getreden. In het Blk zijn onder meer normen opgenomen voor zwevende deeltjes (fijn stof of PM10) en NOx. Ook voor concentraties van andere stoffen zijn in het Blk normen opgenomen, deze zijn echter vooral van belang bij activiteiten en projectie in de weg- en waterbouw.

Sinds 1 januari 2005 moet voor langdurige blootstelling van de bevolking voldaan worden een grenswaarde voor het jaargemiddelde van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Voor kortdurende blootstelling geldt een grenswaarde van 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ die niet vaker dan 35 dagen per kalenderjaar mag worden overschreden.

De zware industrie en het verkeer leveren de grootste bijdrage aan de emissie van fijnstof. Ook wordt de fijnstofconcentratie in het oosten en zuiden van het land voor een groot deel veroorzaakt door bronnen in het aangrenzende buitenland. Ook de landbouw is verantwoordelijk voor een deel van de fijnstofemissies, maar in vergelijking met verkeer en industrie is deze bijdrage erg klein. De intensieve veehouderij is verantwoordelijk voor slechts 1,5% van de totale fijnstofconcentratie.

Over het algemeen zijn de fijnstofconcentraties in stedelijk gebied hoger dan in het landelijk gebied (als gevolg van wegverkeer en industrie). Recent onderzoek toont aan dat de fijnstofconcentratie in het landelijk gebied 8 tot 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ lager is dan in de stedelijke regio's (Milieu en Natuur Planbureau, maart 2006).

Sinds het begin van de jaren '90 neemt de jaargemiddelde achtergrondconcentratie van fijnstof sterk af. In 2004 en 2005 is een nog grotere afname geconstateerd dan in de voorgaande jaren. In het zuiden van het land bedroeg de jaargemiddelde concentratie fijnstof in 2002 30 tot 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, in 2004 was de jaargemiddelde concentratie gedaald naar 28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ en vorig jaar bedroeg deze nog maar 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. De jaargemiddelde concentratie fijnstof ligt hiermee reeds ver onder de norm van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Het Besluit luchtkwaliteit kent, naast een norm voor de jaargemiddelde fijnstofconcentratie, tevens een grenswaarde voor de daggemiddelde fijnstofconcentratie. Per jaar mag de daggemiddelde fijnstofconcentratie niet meer dan 35 dagen boven de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ uitkomen. Deze grenswaarde komt overeen met een jaargemiddelde fijnstofconcentratie van 32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Milieu- en Natuurplanbureau, 2006).

In 2005 bedroeg de jaargemiddelde fijnstofconcentratie 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Gelet hierop wordt nu reeds voldaan aan de grenswaarde voor de daggemiddelde fijnstofconcentratie.

Alleen in de stedelijke regio's ligt de fijnstofconcentratie boven de normen. De verwachting voor 2010 is dat alleen in deze regio's de normen worden overschreden.

De afname is te verklaren door het naijleffect van tal van generieke maatregelen die sinds het begin van de jaren '90 zijn doorgevoerd. Ook de technologische vooruitgang heeft geleid tot een verlaging van de uitstoot van fijnstof.

In het kader van het MER worden verspreidingsberekeningen uitgevoerd op basis van het Nieuw Nationaal Model (NNM). Bij deze berekeningen wordt rekening gehouden met de in het gebied aanwezige achtergrondconcentraties.

8. OVERIGE ASPECTEN DIE IN DE MER AAN DE ORDE KOMEN

Vergelijking van de alternatieven

In het MER worden de alternatieven met elkaar vergeleken. Het meest milieuvriendelijke alternatief is ten aanzien van sommige aspecten wellicht minder milieuvriendelijk dan andere alternatieven. Ook worden de kosten van de verschillende alternatieven met elkaar vergeleken.

Leemten in de kennis

Niet alle informatie is even nauwkeurig. Daarom wordt in een afzonderlijk hoofdstuk omschreven ten aanzien van welke aspecten relevante informatie ontbreekt.

Conclusies

Het MER moet een of meerdere duidelijke conclusies bevatten. Deze conclusies moeten uiteraard zijn gebaseerd op de bevindingen die in het MER zijn omschreven.

Evaluatie

Tijdens de realisatie van de activiteit en nadat de activiteit is voltooid en in werking gebracht dient te worden beoordeeld of de bevindingen uit het MER overeenstemmen met de praktijk. Daarom dient een evaluatieprogramma aan het MER te worden toegevoegd. Indien de daadwerkelijke effecten in negatieve zin afwijken van de effecten die volgens het MER zouden kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer dit ongedaan maken.

Bijlagen:

- Overzichtskaart bedrijfsopzet

Overzichtskaart Bedrijf

